

แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่
เขตท.พ.ร.อ.๑
พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

โดย
คณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ ในเขตท.พ.ร.อ.๑
(พมพ.ทรภ.๑)

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. สถานการณ์ภัยคุกคามและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความมั่นคง	๑
๓. นิยามศัพท์	๑๕
บทที่ ๒ กรอบแนวคิดการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑	
๑. แนวความคิดในการดำเนินงาน	๑๗
๒. หลักการทรงงานและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร	๑๗
๓. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)	๑๘
๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)	๒๓
๕. แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)	๒๓
บทที่ ๓ แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑	
๑. วิสัยทัศน์	๓๒
๒. วัตถุประสงค์	๓๒
๓. พื้นที่เป้าหมาย	๓๒
๔. ระยะเวลาดำเนินการ	๓๔
๕. เป้าหมายการดำเนินงาน	๓๔
๖. ประเด็นยุทธศาสตร์	๓๖
๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๔๑
๘. กลไกการบริหารงาน	๔๑
บทที่ ๔ การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ	
๑. แนวทางการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑	๔๖
๒. แนวความคิดในการขับเคลื่อน	๔๘
๓. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๔๘
๔. การประสานงานและติดตามผลการปฏิบัติงาน	๔๘
๕. ปัจจัยและเงื่อนไขแห่งความสำเร็จ	๔๙
รายการผนวก	
ผนวก แจกจ่าย	๕๑

คำนำ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้จัดทำแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เพื่อกำหนดแนวคิดยุทธศาสตร์ โดยให้ความสำคัญในเชิงพื้นที่ ด้วยการให้ประชาชนเป็น จุดศูนย์กลาง และบูรณาการ การดำเนินงานให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ ในทุกระดับเพื่อเป็นการป้องกัน ลดเงื่อนไข และแก้ไขปัญหาความมั่นคงของชาติ ด้วยการผนึกกำลังจากทุกภาคส่วน ซึ่งได้กำหนดพื้นที่ครอบคลุมทุกจังหวัดของประเทศไทย รวมถึงพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง ทั้งนี้ได้นำหลักการ ทรงงานและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินงาน อีกทั้งยังคงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยกำหนดกลไกบริหารจัดการ ในทุกระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย ระดับภาค และระดับจังหวัด

การประชุมสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง ของชาติ (สส.นพช.) ครั้งที่ ๑/๖๒ เมื่อวันที่ ๑๖/๖๒ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒ พ.ค.๖๒ ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สำนักงาน สภาความมั่นคงแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล โดยมี พลเอก วัลลภ รักเสนาะ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ/ ผู้อำนวยกร สส.นพช. เป็นประธานฯ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการปรับห้วงเวลาของแผนการพัฒนา พื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนที่เกี่ยวข้อง จาก “พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔” เป็น “พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕” และปรับชื่อแผน พมพ. จาก “แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ในระดับพื้นที่ ในเขต... (ทภ.๑ - ๔/ทรภ.๑ - ๓/กปช.จต.)” เป็น “แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขต...(ทภ.๑ - ๔/ทรภ.๑ - ๓/ กปช.จต.)” และ ปรับชื่อโครงการ พมพ. เป็น “โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่... (ชื่อพื้นที่ดำเนินการ)”

คณะกรรมการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ ในฐานะหน่วยงานในระดับภาค จึงได้จัดทำแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) เพื่อให้ สอดคล้องกับมติที่ประชุมสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง ของชาติ (สส.นพช.) ครั้งที่ ๑/๖๒ โดยแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่ ฉบับนี้ ได้กำหนด วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าหมาย เพื่อเป็นกรอบแนวทางการบูรณาการร่วมกันของ หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ ในการพิจารณากำหนดแผนงานบูรณาการร่วมกันในห้วง ระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกหน่วยงานในพื้นที่รับผิดชอบ จะให้ความร่วมมือ และให้ความสำคัญในการ ร่วมกันดำเนินการตามแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมร่วมกันต่อไป

พลเรือโท

(สุทธินันท์ สมานรักษ์)

ผู้บัญชาการทัพเรือภาคที่ ๑

ประธานกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่
ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ปัญหาความมั่นคงของประเทศในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะผสมผสานระหว่างปัญหาความมั่นคงรูปแบบเก่าที่ยังไม่หมดไป กับปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของประชาชนและประเทศชาติโดยรวม ไม่อาจป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยแนวทางและวิธีการดั้งเดิมที่มุ่งใช้แผนงานด้านความมั่นคงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องใช้แนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงร่วมด้วย โดยเตรียมความพร้อมของประชาชนและพื้นที่เป้าหมายเพื่อเผชิญสถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยมุ่งเน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและลดเงื่อนไขของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและการพัฒนาในพื้นที่เป้าหมายที่มีความเสี่ยงด้านความมั่นคง

คณะกรรมการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติในระดับพื้นที่ ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ (พมพ.ทรภ.๑) เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินงานภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ และที่ผ่านมาใช้ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)” เป็นกรอบการดำเนินงาน และยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้สิ้นสุดลง ในปี ๒๕๖๐ คณะกรรมการนโยบาย และอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (นพช.) ได้มีมติมอบหมายให้สภาความมั่นคงแห่งชาติจัดทำ “แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)” ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ในระยะต่อไป ให้มีประสิทธิภาพ และเอื้อต่อกระบวนการพัฒนาประเทศส่วนรวม และเพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะต่อไปบังเกิดประสิทธิภาพ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๖ (๒) กำหนดให้ “พมพ.ทรภ.๑ ดำเนินการจัดทำ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ระดับเขตพื้นที่ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ กรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ชายแดนและแผนป้องกันประเทศ” รวมทั้งร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดกำหนดแผนการดำเนินงานในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

การประชุมสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (ส.นพช.) ครั้งที่ ๑/๖๒ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายนที่ ๒ พ.ศ.๖๒ ณ ห้องประชุมวิจิตรวาทการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล โดยมี พลเอก วัลลภ รักเสนาะ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ/ผู้อำนวยการ ส.นพช. เป็นประธานฯ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการปรับห้วงเวลาของแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนที่เกี่ยวข้อง จาก “พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔” เป็น “พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕” และปรับชื่อแผน พมพ. จาก “แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ในระดับพื้นที่ ในเขต... (ทภ.๑ - ๔/ทรภ.๑ - ๓/กปช.จต.)” เป็น “แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขต... (ทภ.๑ - ๔/ทรภ.๑ - ๓/กปช.จต.)” และ ปรับชื่อโครงการ พมพ. เป็น “โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่...(ชื่อพื้นที่ดำเนินการ)” ดังนั้นจึงได้จัดทำ “แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)” ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือชี้นำ ประสานการจตุรกรรพการและติดตามผลการดำเนินงานในระยะต่อไป ให้เกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่ประโยชน์สุขของประชาชน

๒. สถานการณ์ภัยคุกคามและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความมั่นคง^๑

๒.๑ สถานการณ์โลก

การเมืองโลกมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปสู่หลายขั้วอำนาจ และมีการสร้างสมดุลอำนาจใหม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงระเบียบโลก ทั้งทาง การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม สภาพการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทยต้องกำหนดท่าที เพื่อรักษาดุลยภาพทางความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ ในขณะที่เดียวกันมีการเปลี่ยนแปลงปัจจัยความมั่นคงในสถานการณ์โลกที่สำคัญ อาทิ ปัจจัยความมั่นคงของมนุษย์ จากสถานการณ์ที่ประชากรโลกมีจำนวนเพิ่มขึ้น นำไปสู่การขาดแคลนทางทรัพยากร และพลังงาน ซึ่งอัตราผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นจนส่งผลกับโครงสร้างประชากรโลก รวมทั้งปัจจัยความมั่นคงด้านพลังงาน สิ่งแวดล้อม และภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เป็นปัญหาสำคัญของโลกที่รุนแรงมากขึ้น จึงต้องมีความร่วมมือในระดับนานาชาติ เพื่อเผชิญกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ภัยคุกคามข้ามชาติ โดยเฉพาะผลกระทบจากการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ โดยเฉพาะการใช้ประเทศไทยเป็นสถานที่พักพิง และอำนวยความสะดวกในการก่อเหตุ จากกลุ่มก่อการร้ายทั้งในและนอกภูมิภาค เชื่อมโยง และส่งผลกระทบต่อปัญหาความมั่นคงอื่น ๆ อาทิ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธ การฟอกเงิน และอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเฝ้าระวังความเสี่ยง และเตรียมพร้อมเพื่อรับมือต่อปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

๒.๒ สถานการณ์ในภูมิภาค

๒.๒.๑ การขยายอิทธิพลและเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ประเทศมหาอำนาจ มีการปรับเปลี่ยนนโยบายที่แสดงให้เห็นถึง แนวโน้มของการแข่งขันและการขยายอิทธิพลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในรูปแบบของการใช้พลังอำนาจทางทหาร ทางเศรษฐกิจ และการแทรกแซงทางการเมือง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ในภูมิภาค ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดความขัดแย้งจนอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และผลประโยชน์ของประเทศไทย

๒.๒.๒ ความร่วมมือในกรอบประชาคมอาเซียน มีความเคลื่อนไหวสำคัญที่จะทำให้อาเซียนมีความเข้มแข็งทางการเมือง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันมากขึ้นของประเทศสมาชิกอาเซียน อาจทำให้ภัยคุกคามรูปแบบเดิมมีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อย ในทางตรงกันข้าม อาจทำให้ภัยคุกคาม รูปแบบใหม่มีโอกาสเกิดขึ้นได้มากและรุนแรงขึ้น นอกจากนี้ ความแตกต่าง ด้านการปกครองและเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน อาจส่งผลกระทบต่อความร่วมมือและความมั่นคงของอาเซียน

๒.๒.๓ ความขัดแย้งทางดินแดนและการใช้กำลังทางการทหาร เป็นความขัดแย้งจากปัญหาความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดนทั้งทางบกและทางทะเล ที่มีแนวโน้มจะนำไปสู่การใช้กำลังความรุนแรง และการใช้กำลังทางการทหารเพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำผิดกฎหมาย ในบริเวณชายแดนที่อาจกระทบกระทั่งกับประเทศรอบบ้าน เพราะเกี่ยวข้องกับอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ นอกจากนี้ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยังประสบกับปัญหาความขัดแย้ง การอ้างสิทธิเหนือดินแดนในทะเลจีนใต้ ซึ่งความขัดแย้งดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อความร่วมมือกันในกรอบอาเซียนและทวิภาคี

๒.๒.๔ การย้ายถิ่นฐานของประชากร เนื่องจากระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของประเทศในอาเซียนมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกัน จึงทำให้เกิดการย้ายถิ่นฐานของประชากรจากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่ง ในลักษณะเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ส่งผลให้เกิดปัญหา การบริหารจัดการกลุ่มคนเหล่านี้ของแต่ละประเทศ ซึ่งจะสร้างปัญหาการเมืองระหว่างประเทศในอนาคตได้ โดยเฉพาะกลุ่มที่ขัดแย้งกับรัฐบาลของประเทศต้นทาง นอกจากนี้ ยังส่งผลให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาสถานะ และสิทธิของบุคคล

^๑ แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

ตามกฎหมาย ปัญหาการศึกษา ปัญหาความขัดแย้งกับชุมชนในพื้นที่ เป็นต้น โดยปัญหาดังกล่าว มีความละเอียดอ่อน และส่งผลกระทบต่อหลายมิติ ทั้งความมั่นคงของมนุษย์ ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งการอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน ของชาวจีนอพยพรุ่นใหม่ ที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย เพื่อแสวงโอกาสทางเศรษฐกิจ

๒.๓ สถานการณ์ในประเทศ

๒.๓.๑ สถานการณ์ความมั่นคงในประเทศโดยรวม

๑) **ความขัดแย้งทางสังคม การเมือง และสถาบันหลักของชาติ** เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากความไม่เข้าใจ ในความแตกต่างทางความคิด ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม ที่อาจนำไปใช้เป็นเงื่อนไขในการสร้างความชอบธรรม ในการใช้ความรุนแรง รวมทั้งมีความเคลื่อนไหวที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถาบันหลักของชาติ ได้เพิ่มระดับและขอบเขตที่กว้างขวาง ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวเป็นประเด็นที่มีความอ่อนไหว ในขณะที่สังคมไทยกำลังอยู่ในกระบวนการเปลี่ยนแปลง ทางโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยที่ยังคงมีปัญหาเชิงโครงสร้างจากความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคม และการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงโลกทัศน์ที่แตกต่างกันของกลุ่มคนในสังคม เป็นปัจจัยผลักดันให้เกิดความแตกแยกทางความคิดระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ ทำให้มีความเสี่ยงต่อการรักษาเอกภาพของชาติ และการสร้างภูมิคุ้มกันของสังคมไทย

๒) **ความยากจนและความเหลื่อมล้ำ** ความยากจนและความเหลื่อมล้ำ ยังเป็นเงื่อนไขและปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ข้อมูลปี ๒๕๕๘ พบว่า ๑) มีคนจน จำนวน ๔.๘๔ ล้านคน หรือร้อยละ ๗.๒ ของประชากรประเทศ ๒) มีคนเกือบจน จำนวน ๕.๖๓ ล้านคน หรือร้อยละ ๘.๓๘ ของประชากรประเทศ ๓) คนจนส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๒.๒ อยู่ในพื้นที่ชนบท โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดน และ ๔) คนจนมีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ ๕๖.๙ และได้รับการศึกษาน้อย **ผลจากการพัฒนาที่ผ่านมา ปัญหาความยากจนได้ลดลง แต่ปัญหาความเหลื่อมล้ำยังไม่ลดลง** โดยเฉพาะในด้านรายได้พบว่า ความไม่สมดุลของรายได้ระหว่างคนจนกับคนรวย ดังนี้ ประชากรกลุ่มจนที่สุดร้อยละ ๑๐ มีสัดส่วนรายได้ร้อยละ ๑.๕๘ ในขณะที่ประชากรกลุ่มรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ มีสัดส่วนรายได้ร้อยละ ๓๔.๘๘ จึงมีช่องว่างรายได้ห่างกัน ๒๒.๐๘ เท่า นอกจากนี้ยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในด้านการถือครองที่ดิน ด้านกระบวนการยุติธรรม และด้านการเข้าถึงบริการพื้นฐานต่าง ๆ อันเป็นกับดักที่นำไปสู่เงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง

๓) **ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มลดลงและเสื่อมโทรม** จากการใช้ประโยชน์ที่ไม่คำนึงและตระหนักถึงขีดจำกัด และการแย่งชิงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ในขณะที่ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เช่น การกำหนดขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์ไม่ชัดเจนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำ ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน ชุมชน และนำไปสู่ความขัดแย้ง ที่กระทบต่อความมั่นคง โดยปัญหาที่สำคัญคือ ๑) พื้นที่ป่ายังคงถูกบุกรุกทำลายอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และลักลอบตัดไม้มีค่าบางชนิด ทำให้เกิดความสูญเสียในระบบนิเวศน์ และความหลากหลายทางชีวภาพ ๒) ทรัพยากรน้ำขาดแคลน และมีปัญหาในการบริหารจัดการ โดยมีปริมาณน้ำเพียง ๒ ใน ๓ ของความต้องการใช้น้ำ โดยเฉพาะด้านการเกษตร อุปโภค และบริโภคเพิ่มขึ้น ในขณะที่น้ำในธรรมชาติลดลงและมีข้อจำกัดในการใช้พื้นที่สร้างแหล่งกักเก็บน้ำ ความขัดแย้งในการใช้น้ำ และปัญหาการจัดการน้ำเสีย ๓) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรมขึ้นวิกฤตจากการใช้ต่อเนื่องยาวนานแต่ขาดการอนุรักษ์และพัฒนา มีปัญหาการชะล้างพังทลายสูง และมีความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๔) ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๕) ปัญหาการจัดการขยะในชุมชนเมืองที่มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้น ปีละ ๒๖.๑๙ ล้านตัน แต่สามารถจัดการอย่างถูกต้องเพียง ๗.๘๘ ล้านตัน โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๘ มีขยะตกค้างมากถึง ๓๐.๔๙ ล้านตัน และ ๖) ปัญหาหมอกควันและไฟป่า โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ราบสูง

๔) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จากปรากฏการณ์เอลนีโญ (ภัยแล้ง) และลานินโญ (อุทกภัย วาตภัย) ทำให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติและสาธารณภัยขนาดใหญ่ บ่อยครั้ง และมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ส่งผลกระทบให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร พื้นที่ชุมชนเมือง และวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน

๕) **สังคมผู้สูงอายุ** ปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยพื้นที่ภาคเหนือจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเร็วกว่าภาคอื่น ๆ ๑๐ ปี ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ซึ่งมีผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อเศรษฐกิจระดับมหภาค ได้แก่ รายได้ต่อหัวของประชากร การออม และการลงทุน งบประมาณประเทศ การจ้างงาน ผลิตภาพของแรงงาน ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ลดลง และระดับจุลภาค ได้แก่ ตลาดผลิตภัณฑ์และบริการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการเงินและด้านสุขภาพที่ขยายเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันทำให้ขาดกำลังแรงงานโดยเฉพาะในภาคเกษตร ส่งผลต่อปัญหาแรงงานต่างด้าว และการหลบหนีเข้าเมือง

๖) **การเปลี่ยนแปลงสู่ความมั่นคงรูปแบบใหม่** กระแสโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อความมั่นคง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร เทคโนโลยี อาหาร และพลังงาน ก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ เช่น การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ อาชญากรรมข้ามชาติ และอาชญากรรมในประเทศ ที่เพิ่มและรุนแรงขึ้น การโจมตีและการจารกรรมทางไซเบอร์ มีแนวโน้มจะเป็นประเด็นที่มีความเสี่ยงสูงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากกำหนดมาตรการป้องกัน ทำได้ยาก ไม่ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และมีความเป็นไปได้ที่การโจมตีทางไซเบอร์ จะเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถภูมิการรบในอนาคต การเปลี่ยนแปลงสู่สังคมเมืองที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้การดำเนินชีวิตสมัยใหม่ที่เร่งรีบ แข่งขัน มุ่งวัตถุนิยม มีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความเสี่ยงนำไปสู่ความขัดแย้ง ในสังคมเพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลต่อความมั่นคงของมนุษย์มากขึ้น

๗) **ปัญหายาเสพติด** ประเทศไทยเผชิญกับการลักลอบค้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน จากการเป็นประเทศทางผ่านและประเทศปลายทาง โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ชายแดนฝั่งไทยและประเทศเพื่อนบ้าน อาศัยช่องทางพื้นที่ชายแดนในการลักลอบขนส่ง ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าว มีแนวโน้มรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการแพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงสำคัญ โดยภาครัฐได้เน้นการแก้ไขด้วยมาตรการปราบปรามเพื่อลดอุปทานยาเสพติด มาตรการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ และมาตรการป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเสี่ยง แต่พบว่าอุปทานหรือปริมาณยาเสพติดในประเทศยังไม่ลดลง รวมทั้งการจับกุมกระทำได้ยากขึ้น เนื่องจากขบวนการค้ายาเสพติด ได้ปรับเปลี่ยนลักษณะการจัดองค์กร รูปแบบ และวิธีการลักลอบค้ายาเสพติด ซึ่งปัญหาดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อเนื่องไปสู่อื่น ๆ ด้วย อาทิ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาครอบครัว ชุมชน และสังคม

๘) **สถานการณ์ชายแดน** พื้นที่ชายแดนซึ่งห่างไกลศูนย์กลางอำนาจรัฐ มีสภาพทุรกันดาร จึงมีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาความมั่นคง หลายปัญหามีแนวโน้มขยายตัวเข้าสู่พื้นที่จังหวัดชั้นในอย่างต่อเนื่อง อาทิ ความขัดแย้ง ตามแนวชายแดน ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน การขยายของชุมชนตามแนวชายแดน การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง การค้าอาวุธสงคราม การกำหนดสถานะบุคคล ยาเสพติด แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บริเวณเขตแดนที่ส่งผลกระทบให้เกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ โรคระบาดตามแนวชายแดน อาชญากรรมข้ามชาติ ความขัดแย้งในกลุ่มประมงชายฝั่งกับประมงน้ำลึก การลักลอบ และค่าน้ำมันเถื่อน การขาดบริการพื้นฐานต่าง ๆ และปัญหาชนชาวยุโรปและกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยทำกินกระจัดกระจายอยู่

๙) **แรงงานต่างด้าวและการลักลอบเข้าเมือง** การลักลอบเข้าเมืองของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านและประเทศรอบบ้าน มีแนวโน้มมากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยกำลังประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ จึงต้องมีการจัดการปัญหาดังกล่าว โดยต้องสร้างสมดุลในการรักษาผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ และได้กำหนดมาตรการให้แรงงานต่างด้าว เข้าสู่ระบบการจดทะเบียน และการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว รวมทั้งหาแนวทางในการติดตาม การเคลื่อนย้ายของแรงงาน อย่างไรก็ตามพบว่า มีแรงงานต่างด้าว และขบวนการลักลอบขนแรงงาน ยังคงหลบหนีเข้าเมือง

อย่างต่อเนื่อง ยิ่งไปกว่านั้น แรงงานต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทยจำนวนมากยังไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในเงื่อนไขและการเข้าสู่ระบบที่ถูกต้อง ส่งผลให้ใช้วิธีการลักลอบเข้าเมือง เพื่อทำงานผ่านนายหน้า หรือผ่าน เครือญาติที่อยู่ในประเทศ จนทำให้บางส่วน ถูกหลอกลวง นำไปสู่ปัญหาการค้ามนุษย์ การกดขี่แรงงาน นอกจากนี้ พบว่าคนต่างด้าวบางส่วนเข้ามาอย่างถูกต้องแต่กลับมาประกอบอาชีพที่กฎหมายห้ามคนต่างด้าวทำ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อการแข่งขันกับคนไทย

๒.๓.๒ สถานการณ์ความมั่นคงในเขตทัพเรือภาคที่ ๑

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของประชาชนและทุกภาคส่วนในชาติให้พร้อมเผชิญสถานการณ์ปัญหาและภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาและภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยปัญหาที่เกิดขึ้น ในระดับพื้นที่จังหวัดจะมีความแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่และสัมพันธ์เชื่อมโยงใกล้ชิดกับมิติต่าง ๆ รวมทั้ง มีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยรวมสูงขึ้น จึงทำให้ไม่อาจป้องกันแก้ไขปัญหาด้วย แนวทางและวิธีการมองปัญหาแบบแยกส่วนหรือแยกมิติได้ดังในอดีต ประกอบกับประเทศ ได้เข้าสู่ประชาคม อาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในระดับพื้นที่ ดังนั้น สถานการณ์ปัญหา และภัย ความมั่นคงที่สำคัญจำแนกเป็น ๒ ส่วน โดยพิจารณาจากลักษณะของปัญหา และภัยคุกคามที่มีจุดเน้นใน แต่ละส่วน ดังนี้

๑) **ปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบเก่า** ซึ่งมีจุดเน้นความมั่นคงแบบเดิม (Traditional security) โดยมีปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งยังจะส่งผลกระทบต่อไปในอนาคต ได้แก่

๑.๑) **การสู้รบตามแนวชายแดน** ซึ่งในส่วนของปัญหาความมั่นคงในระดับพื้นที่ ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ ไม่ปรากฏข่าวสารการสู้รบ ถึงแม้ว่าทางทะเลยังไม่ปรากฏแนวโน้มที่เด่นชัด มีความเป็นไปได้อาจมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เนื่องจากยังคงมีปัญหาเรื่องเขตแดนทางทะเลที่ยังตกลงกันไม่ได้ ยกตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ที่มีกองกำลังทางเรือของประเทศกัมพูชา เข้ามาตรวจค้น ยึดเรือบริเวณชายแดน ทะเล เป็นต้น

๑.๒) **การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง** บริเวณชายแดนทางบกและทางทะเลด้านกัมพูชา ยังคงมีการทะลักเข้ามาของผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวกัมพูชา ทั้งนี้สาเหตุเกิดจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ภายในประเทศที่ยังมีอยู่บ้าง แต่ปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นปัญหาความยากจน และความกินดีอยู่ดี ที่แตกต่างกันของประชาชนบริเวณแนวชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนกลุ่มชาวโรฮิงญา ชาวพม่า (ด้านจังหวัดชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ และเพชรบุรี) ชาวเกาหลีเหนือ และลาว ยังเบาบาง เนื่องจากข้อจำกัดทาง กายภาพของแนวเขตแดน

๑.๓) **ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน** ในพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา ประกอบด้วย เขตแดนทางบกด้านอำเภอคลองใหญ่ และเขตแดนทางทะเลด้านอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ตั้งแต่หลักเขต ที่ ๗๓ ไปตามแนวเบริง ๒๑๑ ปัญหาดังกล่าวอาจกลายเป็นข้อพิพาทเรื่องเขตแดนไทยกับประเทศรอบบ้าน และเกิดปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรทั้งทางบกและทางทะเลในพื้นที่ดังกล่าว จนส่งผลกระทบต่อการพัฒนา ในระดับประเทศ และกระทบต่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติในระดับพื้นที่ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๑.๔) **การลักลอบค้าอาวุธสงคราม** ยังคงเป็นปัญหาแม้ว่าที่ผ่านมาทางรัฐบาลกัมพูชาจะ มีการปราบปรามและทำลายอาวุธสงครามไปเป็นจำนวนมาก แต่ยังคงเหลืออยู่บ้าง ทำให้ยังคงมีการลักลอบค้า อาวุธสงคราม โดยนำส่งให้กับชนกลุ่มน้อยทางภาคเหนือ และกลุ่มผู้ที่ต่อต้านทางการเมือง ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ ยังมีความต้องการอยู่ โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายกัมพูชาและฝ่ายไทยเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งในระยะที่ผ่านมาปัญหานี้ ก็มีไม่มาก และมีแนวโน้มจะลดลงเรื่อย ๆ

๒) **ปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่** ซึ่งมีจุดเน้นต่อความมั่นคงที่ไม่ใช่แบบเดิม (Non-traditional security) และเมื่อประเทศไทยต้องเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.๒๕๕๘ พบว่าปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ประกอบด้วย

๒.๑) **ปัญหายาเสพติด** เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นเป็นลักษณะขบวนการ หรือองค์กรอาชญากรรมที่มีเครือข่ายดำเนินการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศรอบบ้าน และตรวจพบผู้กระทำผิดในบุคคลทุกระดับวัยตั้งแต่เด็ก เยาวชนไปจนถึงผู้สูงอายุ และมาจากหลากหลายอาชีพ และกลุ่ม/องค์กร มีทั้งคนจนและคนรวย รวมทั้งมีการเคลื่อนไหวทั้งในพื้นที่เขตเมืองและชนบทป่าเขา เพื่อลักลอบผลิต/นำเข้าสิ่งเสพติด ลำเลียงขนย้ายข้ามแดน และกระจายส่งไปขายยังกลุ่มเป้าหมายในทุกพื้นที่ จนนำไปสู่การแพร่ระบาด และเป็นเหตุบ่อนทำลายชุมชน สังคมอย่างหนักในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ในเขตทพเรือภาคที่ ๑ อยู่ในขณะนี้

๒.๒) **ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย** ซึ่งเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทวีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และก่อผลกระทบเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ โดยยังคงมีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายได้รับการผ่อนผันให้ทำงานในพื้นที่หลายจังหวัด ขณะที่ยังมีอีกจำนวนมากที่ลักลอบทำงานขายแรงงานกระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์บริหารจัดการที่สามารถควบคุมปัญหาผลกระทบสำคัญที่เกิดขึ้นตามมาได้ โดยเฉพาะปัญหาเด็กเกิดใหม่ในประเทศไทย ปัญหาด้านสาธารณสุข ปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบชุมชน สังคม ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาสิทธิมนุษยชน

๒.๓) **ปัญหาความขัดแย้งในสังคม** ซึ่งหมายถึงปัญหาจากการเคลื่อนไหวทางการเมือง ที่นำไปสู่การแบ่งออกเป็นฝักฝ่าย หรือสีต่าง ๆ โดยมีช่องทางหลากหลายในการเผยแพร่ข่าวสารของกลุ่มที่ตอกย้ำความขัดแย้ง และนำมาซึ่งความเกลียดชังระหว่างกลุ่มคน รวมทั้งมีความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การเผชิญหน้า และอาจใช้ความรุนแรงตามมา นอกจากนี้ ยังรวมถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างประชาชนด้วยกันจากกรณีใช้ประโยชน์ หรือแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ เช่น ความขัดแย้งระหว่างประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน ที่มีการประกาศในเขตการทำประมง แต่ไม่ค่อยมีความชัดเจน จึงทำให้มีการรุกล้ำเขต จนนำไปสู่ความขัดแย้ง และความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐหรือรัฐบาลจากกรณีการคัดค้านโครงการของรัฐ หรือการดำเนินนโยบายของรัฐและยังไม่มีแนวทางคลี่คลายปัญหาที่เป็นรูปธรรมเช่นกัน

๒.๔) **ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ที่ส่งผลกระทบในมิติความมั่นคงเรื่องเขตแดน และมิติการพัฒนาเรื่องระบบนิเวศน์ โดยยังคงมีสถานการณ์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าการบุกรุกพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และการบุกรุกป่าชายเลน ซึ่งเกิดจากประชาชนทั่วไป และกลุ่มนายทุน จนทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งระบบนิเวศน์ถูกทำลายขยายพื้นที่เพิ่มวงกว้างมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดปัญหาตามมามากมาย อาทิ ฤดูกาลที่เปลี่ยนแปลงไป พื้นที่ประสบภัยธรรมชาติบ่อยครั้งและมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น การเกษตรได้ผลผลิตไม่ยั่งยืน รายได้ไม่แน่นอนและชีวิตไม่มั่นคง

๒.๕) **ปัญหาสาธารณสุขภัยขนาดใหญ่** เป็นประเด็นปัญหาที่ให้ความสำคัญทั้งสาธารณสุขภัยที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งเชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะภัยที่เกิดจากการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดอุทกภัย และวาตภัยขนาดใหญ่ หรือภัยแล้ง และภัยหนาวที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ และไม่อาจคาดการณ์สภาพที่จะเกิดขึ้นและผลที่ตามมาได้ง่ายเหมือนในอดีต ทำให้ระดับของภัยมีขนาดใหญ่และมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้ประชาชนที่ประสบภัยพื้นที่ต่างๆ มีความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้นด้วย

๒.๖) **ปัญหาโรคระบาด** จากรายงานขององค์การอนามัยโลกพบว่า ในศตวรรษที่ ๒๑ ทั่วโลกจะเผชิญกับโรคติดต่อเชื้อต่างๆ เพิ่มขึ้น ทั้งโรคที่เกิดใหม่และโรคติดต่อเชื้อเก่าที่หวนกลับมาอีก โดยเฉพาะโรคติดต่อที่มาจากสัตว์สู่คนซึ่งถือเป็นโรคที่อันตรายร้ายแรง โรคระบาดที่เกิดขึ้นแล้ว คือ โรคซาร์ส

หรือโรคระบบทางเดินหายใจที่ระบาดในจีน และโรคไข้หวัดนกที่ระบาดในภูมิภาคเอเชียและโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 หรือ H5N1 ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนสาเหตุของการเกิดโรคติดต่อที่มีความรุนแรง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของคน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การคมนาคมขนส่งที่รวดเร็ว กลุ่มโรคติดต่อใหม่ที่พบในไทยและประเทศรอบบ้านที่มีโอกาสระบาดสูง ได้แก่ ไข้หวัดนก ไข้กาฬหลังแอ่น กาฬโรค โรคมือเท้าปาก และไข้สมองอักเสบ สำหรับโรคระบาดสำคัญที่คุกคามต่อสาธารณสุขของไทย ได้แก่ โรคเอดส์ โรคซาร์ส และโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 หรือ H5N1 ซึ่งโรคระบาดต่าง ๆ มีโอกาสเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา หากเกิดการระบาดรุนแรงย่อมส่งผลกระทบต่อความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสังคม และเสถียรภาพของประเทศ ซึ่งทุกฝ่ายเป็นหุ้นส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาทุกระดับ ทุกพื้นที่ รวมทั้งความร่วมมือกับต่างประเทศการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก นอกจากทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บชนิดใหม่ ได้แก่ โรคซาร์ส ไข้หวัดนก และโรคเอดส์แล้ว ในอนาคตจะมีโรคระบาดอุบัติใหม่เกิดขึ้น โดยเฉพาะโรคติดต่อทางการหายใจและคาดว่าจะมีโรคอุบัติซ้ำอีก โดยเป็นโรคดั้งเดิมที่เคยระบาดในอดีตและจัดเป็นภัยร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์โลก โดยโรคระบาดรุนแรงในอดีตที่เริ่มพบอีกในปัจจุบัน ได้แก่ กาฬโรค ไข้ทรพิษ หรือไข้หวัดสเปน การกลับมาของโรคอุบัติซ้ำ จึงต้องจับตามองเป็นพิเศษ เนื่องจากการกลายพันธุ์ จนทำให้รักษายากขึ้น โรคอุบัติซ้ำที่ไทยให้ความสำคัญได้แก่ โรคไข้เลือดออก มาลาเรีย วัณโรค และโรคฉี่หนู นอกจากนี้ ยังต้องเฝ้าระวังไข้รากสาดใหญ่ และอหิวาตกโรคโดยเฉพาะวัณโรค ซึ่งมีแนวโน้มผู้ป่วยเพิ่มขึ้น

๒.๓) **ปัญหาการก่อการร้าย** แม้ว่าไทยจะมีได้เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับปัญหาและความขัดแย้งที่เป็นสาเหตุของการก่อการร้ายระหว่างประเทศ แต่ก็ได้รับผลจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เนื่องจากการมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศที่เป็นเป้าหมายการก่อการร้าย รวมทั้งมีชุมชนและมีผลประโยชน์ของประเทศเป้าหมายอยู่ในประเทศไทย ซึ่งเป็นสิ่งจูงใจสำคัญที่เชื่อมโยงให้กลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศเข้ามาปฏิบัติการในประเทศไทย

๒.๔) **ปัญหาการก่อกำแพงการค้า** นอกเหนือจากการค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด การพนันผิดกฎหมาย การโจรกรรม การปลอมแปลงเอกสารเดินทาง การละเมิดลิขสิทธิ์ ตลอดจนอาชญากรรมทางธุรกิจผิดกฎหมายอื่นๆ แล้ว จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับอาชญากรรมข้ามชาติทางเศรษฐกิจและคอมพิวเตอร์ ที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาศัยปัจจัยเกี่ยวพันจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ตรวจจับได้ยากขึ้น ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว และปัญหาการว่างงานในปัจจุบัน ส่งผลให้ปัญหาประเด็นนี้มีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้นทั่วโลก โดยเฉพาะการผลิตและค้าขายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นอาชญากรรมที่สร้างรายได้ สร้างความเสียหายมากที่สุด และแพร่ระบาดมากที่สุดในประเทศไทย ซึ่งล่อแหลมต่อการถูกกดดันและเพ่งเล็งจากประเทศเจ้าของลิขสิทธิ์ทั้งจากสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป

๓) **สภาพความยากจนและความเหลื่อมล้ำ** ยังเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง โดยในปี ๒๕๕๘ ในพื้นที่รับผิดชอบของทัพอากาศที่ ๑ โดยคนจนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและอาศัยทำกินในพื้นที่ชนบทและพื้นที่ชายแดน ซึ่งในระยะที่ผ่านมาปัญหาความยากจนโดยรวมลดลง แต่ปัญหาความเหลื่อมล้ำยังไม่สามารถลดลงได้ กีดกันความเหลื่อมล้ำและความไม่สมดุลในการพัฒนายังเป็นเงื่อนไขนำไปสู่ปัญหาความมั่นคง

๔) **ทรัพยากรธรรมชาติลดลงและเสื่อมโทรม** เนื่องจากการใช้โดยไม่ตระหนักถึงขีดจำกัดและการแย่งชิงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร มีการบุกรุกทำลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งป่าชายเลน รวมทั้งการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โดยการกำหนดขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์ยังไม่มีชัดเจน การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เป็นธรรม นำไปสู่ความขัดแย้งและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ซึ่งปัญหาสำคัญ ได้แก่ ปัญหาการบุกรุกทำลายป่าและลักลอบตัดไม้ ปัญหาการขาดแคลนน้ำและการบริหารจัดการน้ำ ปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติและปัญหาทรัพยากรดินเสื่อมโทรมขึ้นวิกฤต ขาดการพัฒนาและมีการชะล้างพังทลายสูง

๕) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเอลนีโญ (ภัยแล้ง) และลานีญา (อุทกภัย วาตภัย) ส่งผลให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติและสาธารณภัยขนาดใหญ่บ่อยครั้งและมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ส่งผลกระทบเกิดความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร พื้นที่ชุมชนเมืองและวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน

๖) การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยที่เมื่อสิ้นปี ๒๕๕๘ จำนวนประชากรในประเทศอยู่ที่ ๖๕,๒๐๓,๙๗๙ คน เป็นผู้ที่มิอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ๑๐,๕๖๙,๐๒๑ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒ ของประชากรทั้งหมด แปลว่าประเทศก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว โดยประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี ๒๕๖๔ ซึ่งจะมีผู้ที่มีอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป เกินร้อยละ ๒๐ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร โดยผลิตภาคแรงงานลดลง โดยเฉพาะแรงงานในภาคเกษตร ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติมากขึ้นและการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ส่งผลต่อปัญหาความมั่นคง นอกจากนี้ยังมีผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อระบบเศรษฐกิจ ระดับมหภาคและระดับจุลภาคในเรื่องการจ้างงานและการผลิตต่าง ๆ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อการจัดบริการสังคมโดยเฉพาะในเรื่องสุขภาพ

๗) ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย จากการทำที่รัฐบาลได้ออกมาควบคุมการทำประมงของเรือประมงไทย และออกกฎหมายมาบังคับใช้และควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม อย่างเข้มงวด ทั้งจากการตรวจด้านเครื่องมือทำการประมง ด้านแรงงาน และด้านสวัสดิการ รวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ โดยมีการตรวจทั้งจากหน้าท่าและการตรวจในทะเล ทำให้การทำประมงผิดกฎหมายในด้านต่างๆ ลดน้อยลง โดยเฉพาะด้านแรงงานภาคการประมง ทั้งการค้ำมนุษย์และแรงงานบังคับ เนื่องจากมีช่องทางในการเข้าถึง เจ้าหน้าที่รัฐ ของกลุ่มแรงงานได้ง่ายมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แรงงานภาคการประมงยังเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการประมงไทย และยังคงขาดแคลนไม่เพียงพอต่อความต้องการ ด้วยอาชีพการทำงานในเรือประมง นั้น เป็นอาชีพที่ตรากตรำและหายาก และด้วยสัตว์น้ำยังเป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้ผู้ประกอบการยังคงต้องการแรงงานภาคการประมงเป็นจำนวนมาก จึงต้องจ้างแรงงานต่างด้าวมาทำงานในเรือประมงไทย นอกจากนี้ ยังเป็นเหตุให้เรือประมงพื้นบ้านหรือเรือประมงขนาดเล็ก ที่ไม่ได้รับการตรวจจากศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้า - ออก เรือประมง โดยเฉพาะเรือประมงทะเล เรือเบ็ดราวหมึกหรือเรือลากหมึก ขนาด ๓ - ๕ ตันกรอส เรือลอบปู และเรืออวนปู ยังมีการลักลอบใช้ไตต่างด้าวเป็นผู้ควบคุมเรือในเรือประมงไทย ทั้งชาวกัมพูชา และชาวเวียดนาม

๒.๓.๓ ภัยคุกคามในเขตทัพเรือภาคที่ ๑

จากกรอบแนวคิดการดำเนินการในระยะต่อไป ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ ทั้งพื้นที่จังหวัดชั้นใน จังหวัดชายแดน และจังหวัดชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง เพื่อเสริมสร้างความพร้อมของพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง สามารถป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่มาจากภายนอกประเทศ รวมทั้งการบริหารจัดการพื้นที่จังหวัดชั้นใน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้คนและชุมชนมีความพร้อมเผชิญภัยคุกคาม และปัญหาความมั่นคงทั้งรูปแบบเดิม และรูปแบบใหม่

ทัพเรือภาคที่ ๑ โดย คณะกรรมการ พมพ.ทรภ.๑ ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่จังหวัดชายแดน และพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง ตั้งแต่ จังหวัดตราด จนถึง จังหวัดชุมพร ปัจจุบันพบว่าสภาพความเหลื่อมล้ำของคนในสังคม ยังคงดำรงอยู่ โดยเฉพาะความไม่เท่าเทียมกันด้านโอกาส อาทิ โอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ หรือเข้าถึงทรัพยากรและแหล่งทุนเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง ครอบครัวและคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นต้น จึงส่งผลให้ยังคงมีกลุ่มคนยากจน กลุ่มคนด้อยโอกาส กลุ่มคนที่ยังไม่มีสถานะที่ชัดเจน กลุ่มอิทธิพลอำนาจมืด กลุ่มนายทุนผูกขาด และมีชุมชนในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ตลอดจนมีชุมชนแออัดในเขตเมือง ซึ่งเป็นรากเหง้าสำคัญของปัญหาและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในเชิงพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ สามารถสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญ จำแนกตามลักษณะพื้นที่ได้ ดังนี้

๑) **พื้นที่จังหวัดชายแดน** ปัจจุบันพบว่า ปัญหาที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ประกอบด้วย ปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบเก่า โดยเฉพาะปัญหาการสู้รบตามแนวชายแดน ปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน ปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ปัญหาการค้าอาวุธสงคราม และปัญหาการกำหนดสถานะบุคคล และส่วนที่เป็นปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะปัญหา ยาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบต่อแนวเขตแดน ปัญหาความขัดแย้งในสังคม ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ โรคระบาด ตามแนวชายแดน และปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของคนและชุมชนในพื้นที่จังหวัดชายแดน ในขณะที่หลายปัญหาได้ขยายตัวเข้าสู่พื้นที่ จังหวัดชั้นในอย่างต่อเนื่อง

๒) **พื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง** ปัจจุบันพบว่า ปัญหาที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ประกอบด้วย ปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน ที่มีการเชื่อมต่อทับในพื้นที่ทับซ้อน ทางทะเลโดยเน้นประเด็นที่เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ชายฝั่งทะเล ปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ที่มีกอบพพาทางเรือและลักลอบเข้าเมืองพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ปัญหา ยาเสพติด ซึ่งมีการลำเลียงผ่านจังหวัดชายฝั่งทะเล และเป็นแหล่งซื้อขายในจังหวัดที่เป็นท่าเรือประมง ปัญหาความขัดแย้งในสังคม ซึ่งเน้นประเด็นการแย่งชิง ทรัพยากรธรรมชาติระหว่างประชาชนในพื้นที่ อาทิ ความขัดแย้งกลุ่มประมงพื้นบ้านกับกลุ่มประมงพาณิชย์ และระหว่างกลุ่มชุมชนชายฝั่งทะเลกับกลุ่มผู้ประกอบการที่บุกรุกป่าชายเลน เป็นต้น ปัญหาการกระทำผิดกฎหมายที่เชื่อมโยงกับชุมชนชายฝั่งทะเล อาทิ การลักลอบค่าน้ำมันเถื่อน การทำการประมงผิดกฎหมาย เป็นต้น และปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ที่ปรากฏความเคลื่อนไหวในพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ซึ่งเชื่อมต่อกับประเทศรอบบ้าน โดยปัญหาเหล่านี้หลายส่วนได้ขยายตัวเข้าสู่พื้นที่จังหวัดชั้นในอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับพื้นที่จังหวัดชายแดน

๒.๓.๔ สถานการณ์ด้านการข่าวในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ ^๒

๑) **สถานการณ์เรือประมงเวียดนามในปี ๖๒** กลุ่ม ปรม.วน. ยังคงลักลอบเข้ามาทำการประมงในน่านน้ำไทยในพื้นที่อ่าวไทยตอนบนอย่างต่อเนื่อง จากสถิติการจับกุมโดย เรือใน ทรภ.๑ ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูล กับสถิติการจับกุมและการซักถามที่ผ่านๆ มาทราบว่า ปรม.วน. ที่ลักลอบเข้ามาทำการประมงในพื้นที่อ่าวไทยตอนบน ส่วนใหญ่จะเดินทางมาจาก ๒ ท่าเรือหลักของเกาะพู๊ก๊วก คือ ท่าเรือในพื้นที่ ต.ชิงแก้ว เมืองเซียงดง และอ่าว ท่าเรือ ต.อันเที้ย เนื่องจากเป็นหมู่บ้านชาวประมงขนาดใหญ่ของเกาะพู๊ก๊วก โดยเดินเรือผ่านน่านน้ำกัมพูชาเข้ามาทำการประมงในเขตพื้นที่อ่าวไทยตอนบน โดยสัตว์น้ำที่จับได้จะนำกลับไปขายที่ อ.เกาะพู๊ก๊วก จว.เกียนยาง เครื่องอุปโภคบริโภคและเครื่องใช้ต่างๆ จะนำมาจากประเทศเวียดนาม ซึ่งในการจับกุมนั้น ยังตรวจไม่พบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับความมั่นคงแต่อย่างใด โดยในภาพรวมของอ่าวไทย ในปี ๖๒ มีการจับกุม ปรม.วน. จำนวนทั้งสิ้น ๓๘ ครั้ง รวมเรือ ๘๓ ลำ แบ่งเป็นพื้นที่อ่าวไทยตอนบน จำนวน ๒๗ ลำ และอ่าวไทยตอนล่าง จำนวน ๕๖ ลำ ซึ่งแนวโน้มสถานการณ์ หากประเทศเวียดนามยังไม่มีมาตรการในการควบคุมการลักลอบการเข้ามาทำการประมงในเขตทะเลประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มเรือประมงเวียดนามจะยังคงลักลอบเข้ามาทำการประมงในน่านน้ำไทย ทั้งอ่าวไทยตอนบนและตอนล่าง รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงอย่างต่อเนื่องต่อไป

ข้อพิจารณาและแนวโน้มสถานการณ์ ที่ผ่านมามีการตรวจพบและจับกุม ปรม.วน. ได้อย่างต่อเนื่องทั้งในพื้นที่ ทรภ.๑ และ ทรภ.๒ ซึ่งจากการซักถามลูกเรือที่ถูกจับกุม ทราบว่า ปัจจัยที่จูงใจให้มีการลักลอบเข้ามาทำประมงในน่านน้ำไทย ทั้งที่อาจเสี่ยงต่อการถูกจับดำเนินคดี คือ ลักษณะสัตว์น้ำและจำนวนสัตว์น้ำ ในพื้นที่อ่าวไทยตรงกับความต้องการของผู้บริโภคและผู้ประกอบการในประเทศเวียดนาม รวมถึงเป็นอาชีพดั้งเดิมที่สืบ

^๒ กองข่าว กองบัญชาการ ทัพเรือภาคที่ ๑

ทอดต่อกันมา ทั้งนี้ หากประเทศเวียดนามยังไม่มีมาตรการในการควบคุมการลักลอบการเข้ามาทำการประมงในเขตทะเลประเทศเพื่อนบ้านแล้ว กลุ่มเรือประมงเวียดนาม จะยังคงลักลอบเข้ามาทำการประมงในน่านน้ำไทย ทั้งอ่าวไทยตอนบนและตอนล่างอย่างต่อเนื่องต่อไป

๒) การใช้ไตเรือและลูกเรือต่างชาติ ในเรือประมงไทย ปัจจุบัน ถึงแม้ว่าการกระทำผิดเกี่ยวกับการใช้แรงงานภาคการประมงในเรือประมงพาณิชย์ มีจำนวนลดน้อยลง เนื่องจากได้รับการเข้มงวดตรวจสอบ จากศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้า-ออก เรือประมง ตามพื้นที่ต่าง ๆ ในขณะเดียวกันแนวโน้มสถานการณ์ด้านแรงงานภาคการประมงยังเป็นที่ต้องการและยังขาดแคลน จึงเป็นเหตุให้เรือประมงพื้นบ้านหรือเรือประมงขนาดเล็ก ที่ไม่ได้รับการตรวจจากศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้า-ออก เรือประมง โดยเฉพาะเรือประเภท เรือเบ็ดราว หมึกหรือเรือลากหมึก ขนาด ๓ - ๕ ตันกรอส เรือลอบปู และเรือวนปู ยังมีการลักลอบใช้ไตต่างดาวเป็นผู้ควบคุมเรือในเรือประมงไทย ทั้งชาวกัมพูชา และ ชาวเวียดนาม ในพื้นที่ ตั้งแต่ อ.สัตหีบ จว.ชลบุรี จว.ระยอง ไปจนถึง พื้นที่ จว.ตราด และเพิ่มเติมอีกหนึ่งพื้นที่คือ พื้นที่ อ.ปราณบุรี จว.ประจวบคีรีขันธ์ และด้วยอาชีพผู้ควบคุมเรือประมงเป็นอาชีพที่ตรากตรำและหายาก รวมถึงเป็นที่ต้องการในภาคการประมงในปัจจุบัน และด้วยสัตว์น้ำยังเป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้ผู้ประกอบการยังคงต้องการผลประโยชน์จากอาชีพประมงอยู่ จึงต้องจ้างคนต่างดาวมาเป็นผู้ควบคุมเรือในเรือประมงไทยต่อไป

๓) สถานการณ์การกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายเรือประมงไทย ในห้วงที่ผ่านมา กลุ่มผู้ประกอบการได้รวมกลุ่มเพื่อยื่นขอเสนอให้รัฐบาลผ่อนผันการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งเรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ เนื่องจากทางกลุ่มคิดว่ารุนแรงเกินกว่าเหตุ และเป็นภาระเอื้อประโยชน์กับแรงงานต่างดาวมากกว่าผู้ประกอบการ นอกจากนี้ในหลายพื้นที่ชาวประมงเริ่มกลับมาใช้เครื่องมือทำการประมงผิดกฎหมาย เช่น เรืออวนรุน การใช้ลอบพับ รวมทั้งการติดตั้งโพงพาง โดยเมื่อ จนท.ออกดำเนินการจับกุมและเรืออวนก็จะเข้าร่องเรียนโดยอ้างว่าเป็นการดำเนินการตามวิถีชีวิตพื้นบ้าน รวมทั้งให้บังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียมไม่มีการเลือกปฏิบัติ

ข้อพิจารณา ปัจจุบันเริ่มปรากฏข่าวสารเกี่ยวกับการกลับมากระทำผิดกฎหมายประมงในรูปแบบเดิม ๆ อีกครั้ง ทั้งจากประมงพาณิชย์ และประมงพื้นบ้าน ซึ่งเห็นได้จากการไม่เคารพกฎหมาย และมีการทำร้ายเจ้าหน้าที่ ตามที่ปรากฏข่าวสารทั้งในพื้นที่ จว.ตราด และ จว.นครศรีธรรมราช จึงมีความเป็นไปได้ว่าการกระทำผิดกฎหมายประมงในรูปแบบต่างๆ จะเริ่มปรากฏให้เห็นในอนาคต ซึ่งจะต้องจะติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ประกอบการประมงในพื้นที่ต่างๆต่อไป รวมถึงต้องมีการดำเนินมาตรการในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม และสร้างความเข้าใจในการบังคับใช้กฎหมายต่อไป

๔) สถานการณ์การยาเสพติดทางทะเล สถานการณ์ยาเสพติดปัจจุบัน ปริมาณการผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำมีปริมาณสูง ไม่ต่างจากปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลจาก กลุ่มผู้ผลิตในสามเหลี่ยมทองคำ ได้เพิ่มปริมาณการผลิตมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยาเสพติดสังเคราะห์ ได้แก่ ยาบ้า ไอซ์ เนื่องจากยังมีการลำเลียงเคมีภัณฑ์/สารตั้งต้นเข้าสู่แหล่งผลิตยาเสพติดซึ่งนอกจากกลุ่มผู้ผลิตเดิมแล้ว ยังมีกลุ่มการผลิตใหม่ที่เกิดขึ้น โดยทำการผลิตเฉพาะในขั้นอัดเม็ดยาบ้า ทำให้ชายแดนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถูกใช้เป็นพื้นที่หลักในการลักลอบนำเข้ายาเสพติด โดยพื้นที่ภาคเหนือมีการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนในสัดส่วนที่สูงที่สุด และพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในสัดส่วนรองลงมา โดยผ่านเครือข่ายการค้าตามแนวชายแดน และในพื้นที่ตอนใน ทำให้เกิดการลำเลียง ชุกซ่อนยาเสพติดในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำยาเสพติดเข้ามายังพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล เป็นแหล่งชุกซ่อน เก็บพักยาฯ ก่อนกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ โดยขบวนการค้ายาเสพติดยังคงทำการค้าเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย ทั้งในและนอกประเทศ และมีการปรับเปลี่ยนเส้นทางการลำเลียงเพื่อหลบเลี่ยงการถูกจับกุม เช่น กรณีการจับกุมขบวนการลำเลียงยาเสพติดประเภทยาบ้า จำนวน

รวมกว่า ๔ ล้านเม็ด ได้ในพื้นที่ จว.ระนอง ซึ่งเป็นการลำเลียงผ่านมาทางชายแดนทางทะเลด้าน จว.ระนอง แสดงให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนวิถี จากการลำเลียงผ่านทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ปรับเปลี่ยนเป็นการลำเลียงมาทางตอนเหนือของเมียนมา ผ่านมายัง จว.เกาะสอง และลงเรือหางยาวข้ามมาขึ้นฝั่งไทย เพื่อลำเลียงสู่ทางภาคใต้ และส่งออกไปยังประเทศที่ ๓ ต่อไป

ข้อพิจารณา กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนรูปแบบและเส้นทางลำเลียงให้มีความหลากหลาย และมีความพยายามในการขนย้ายยาเสพติดขนาดใหญ่มากขึ้น ทั้งนี้พบว่ามีการใช้พื้นที่ตอนกลางของประเทศเป็นแหล่งพักก่อนส่งออกไปยังพื้นที่ปลายทางหรือส่งออกไปยังประเทศที่สาม สำหรับรูปแบบลำเลียงยาเสพติดสู่กลุ่มผู้เสพในปัจจุบันพบว่า มีการขนส่งผ่านทางระบบขนส่งสาธารณะมากขึ้น และเป็นช่องทางหนึ่งที่ผู้ค้าฯ ใช้ลำเลียงยาเสพติดสู่ผู้ค้ารายย่อยและผู้เสพ

สถานการณ์ยาเสพติดตามแนวชายแดน มีดังนี้

สถานการณ์ด้านไทย - เมียนมา แม้ปัจจุบันสาธารณสุขแห่งสหภาพเมียนมาและไทยจะมีความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดอย่างใกล้ชิด แต่สถานการณ์ยาเสพติดยังมีแนวโน้มทวีความรุนแรงต่อเนื่องหลังจากรัฐบาลสาธารณสุขแห่งสหภาพเมียนมา ดำเนินนโยบายกีดกันกองกำลังชนกลุ่มน้อย ที่ยังไม่ยอมหยุดต่อต้านและแปรสภาพเป็นกองกำลังป้องกันชายแดน (Border Guard Force: BGF) ทำให้กลุ่มหัวและกลุ่มโกกั้ง ซึ่งเป็นผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ เร่งลำเลียงยาเสพติดมาพักคอยไว้ตามแนวชายแดนเป็นจำนวนมากและอาจใช้กำลังเพื่อคุ้มกันขบวนการลำเลียงยาเสพติดมากขึ้น โดยเฉพาะอาจมีการใช้เส้นทางลำเลียงยาเสพติดทางทะเล

สถานการณ์ด้านไทย - สปป.ลาว การลักลอบลำเลียงยาเสพติดจากแหล่งผลิตในสาธารณสุขแห่งสหภาพเมียนมา มาผ่านเส้นทางชายแดนแม่น้ำโขงด้าน สปป.ลาว เข้ามาในประเทศไทย ยังคงปรากฏอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้นโดยมีปัจจัยสำคัญมาจากการปรับเปลี่ยนเส้นทางลำเลียง เพื่อหลบเลี่ยงการสกัดกั้นปราบปรามของเจ้าหน้าที่ด้านชายแดนภาคเหนือตอนบนมายังเส้นทางผ่าน สปป.ลาว เข้าประเทศไทยทางด้านชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือนอกจากนี้การพัฒนาทางเศรษฐกิจของ สปป.ลาว โดยเฉพาะการสร้างเส้นทางคมนาคมในพื้นที่ชายแดนสามเหลี่ยมทองคำ - แม่น้ำโขง ส่งผลให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเส้นทาง การลักลอบลำเลียงแหล่งพักคอย แหล่งฟอกเงิน ของขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ โดยในห้วง ต.ค.๖๐ - ต.ค.๖๑ เจ้าหน้าที่สามารถจับกุมและตรวจยึดยาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นประเภทยาบ้า ไอซ์ และกัญชา แห่งอัดแท่งที่นำเข้ามาจาก สปป.ลาว ซึ่งมีปลายทางส่งจำหน่ายไปยังพื้นที่ภาคกลาง พื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล พื้นที่ภาคใต้ พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประเทศปลายทางอื่น

สถานการณ์ด้านไทย - กัมพูชา การที่กัมพูชามีลักษณะทางภูมิประเทศที่เอื้อต่อการลำเลียงยาเสพติดทั้งทางบกและทางทะเล ทำให้ขบวนการลักลอบค้ายาเสพติดใช้พื้นที่ของกัมพูชาเป็นทางผ่านที่สำคัญ โดยการลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศแล้วนำมาพักรอตามแนวชายแดน โดยเฉพาะช่องทางที่มีบ่อนการพนัน ก่อนส่งต่อเข้าสู่ประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการแพร่ระบาด และ ลักลอบค้ายาบ้า และไอซ์ ซึ่งมีการกระทำกันเป็นเครือข่ายข้ามพรมแดน ด้วยรูปแบบที่ซับซ้อนทั้งการซุกซ่อน เส้นทางขนส่งยาเสพติด และวิธีการซื้อขายยาเสพติดผ่านสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ล้วนเป็นปัจจัยให้สถานการณ์ยาเสพติดทวีความรุนแรง มากยิ่งขึ้น

สถานการณ์ด้านไทย - มาเลเซีย พื้นที่ภาคใต้ตอนล่างและจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาหายาเสพติดในระดับรุนแรงโดยเป็นแหล่งรับยาเสพติดสำคัญทุกประเภท ที่ลำเลียงจากพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านพื้นที่ภาคกลางมาจำหน่าย ได้แก่ ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน และกัญชาแห่งอัดแท่ง ส่วนใหญ่มีเป้าหมายส่งออกไปยังแหล่งค้าหลักในประเทศมาเลเซียและประเทศปลายทางอื่น

โดยจังหวัดภาคใต้ตอนล่างและจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสถานะเป็นศูนย์กลางแหล่งพักคอยและกระจายยาเสพติดที่สำคัญ ได้แก่ จว.สงขลา จว.สตูล จว.ปัตตานี จว.ยะลา และ จว.นราธิวาส โดยขบวนการค้ายาเสพติดบางส่วนยังมีการจัดตั้งแหล่งรวบรวมและพักคอยยาเสพติดบริเวณพื้นที่รอยต่อชายแดนไทย - มาเลเซีย ซึ่งทำให้มีการกระจายยาเสพติดส่งกลับเข้ามาจำหน่ายในเขตประเทศไทยได้ง่าย โดยยาบ้ายังคงเป็นยาเสพติดที่ได้รับความนิยมในกลุ่มผู้เสพชาวไทยในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมียาเสพติดประเภทใบพืชรกระท่อมที่เป็นที่นิยมในกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่น ซึ่งจะส่งผลต่อการขยายตัวของปัญหาทางสังคมและความมั่นคงในพื้นที่มากขึ้น

ข้อพิจารณาและแนวโน้มสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ยังมีความรุนแรง โดยเส้นทางการลักลอบลำเลียงยาเสพติด ยังคงเป็นเส้นทางการลักลอบเข้ามาทางพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านจังหวัดชายแดนตามลำแม่น้ำโขงเข้าสู่พื้นที่ตอนในและผ่านต่อไปยังประเทศที่ ๓ สำหรับสถานการณ์การลักลอบลำเลียงยาเสพติดทางทะเลนั้น จากการที่รัฐบาลได้สั่งการให้กองกำลังป้องกันชายแดนเข้มงวดการป้องกันการลักลอบลำเลียงยาเสพติดทางบก รวมทั้งการปรากฏข่าวการลักลอบลำเลียงยาเสพติดทางทะเลจึงชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มที่เครือข่ายขบวนการฯ จะมีการลักลอบลำเลียงยาเสพติดทางทะเลเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากสามารถลำเลียงยาเสพติดได้ในปริมาณมากและยากต่อการตรวจพบของเจ้าหน้าที่

๒.๓.๕ ปัญหาความมั่นคงระดับจังหวัด

๑) ตราด

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)
- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย (ภัยแล้ง น้ำท่วม กัดเซาะชายฝั่ง)
- แรงงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง (ภาคประมง อุตสาหกรรม)
- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์จากพื้นที่อื่น ในเรื่องการแบ่งเขตพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาขยะและมลพิษบริเวณชายฝั่ง ในทะเล

๒) จันทบุรี

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)
- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย (ภัยแล้ง น้ำท่วม กัดเซาะชายฝั่ง)
- แรงงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง (ภาคประมง อุตสาหกรรม)
- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ในเรื่องการแบ่งเขตพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาขยะและมลพิษบริเวณชายฝั่ง ในทะเล

๓) ระยอง

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)
- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย (ภัยแล้ง น้ำท่วม กัดเซาะชายฝั่ง)
- แรงงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง (ภาคประมง อุตสาหกรรม)
- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ในเรื่องการแบ่งเขตพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาขยะและมลพิษบริเวณชายฝั่ง ในทะเล

๔) ชลบุรี

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)
- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย (เรือโดนกัน น้ำมันรั่วไหล ผู้ประสบภัยทางทะเล สารเคมีรั่วไหล ภัยแล้ง น้ำทะเลหนุน กัดเซาะชายฝั่ง)

- แร่งงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง (แร่งงานในภาคอุตสาหกรรม ประมง ท่องเที่ยว ทำงานผิดประเภท ก่ออาชญากรรม)

- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ในเรื่องการแข่งขันพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติลดลงและเสื่อมโทรม (ป่าชายเลน ปะการัง การขุดลอก สิ้นค้ากลางทะเล การเสื่อมโทรมของระบบนิเวศใต้ทะเล ขยะทะเล สิ้นดอนปากแม่น้ำ)

๕) ฉะเชิงเทรา

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)

- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย (เรือโดนกัน น้ำมันรั่วไหล ผู้ประสบภัยทางทะเล สารเคมีรั่วไหล ภัยแล้ง น้ำทะเลหนุน กัดเซาะชายฝั่ง)

- แร่งงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง (แร่งงานในภาคอุตสาหกรรม ประมง ท่องเที่ยว ทำงานผิดประเภท ก่ออาชญากรรม)

- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ในเรื่องการแข่งขันพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติลดลงและเสื่อมโทรม (ป่าชายเลน ปะการัง การขุดลอก สิ้นค้ากลางทะเล การเสื่อมโทรมของระบบนิเวศใต้ทะเล ขยะทะเล สิ้นดอนปากแม่น้ำ)

๖) สมุทรปราการ

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)

- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย (เรือโดนกัน น้ำมันรั่วไหล ผู้ประสบภัยทางทะเล สารเคมีรั่วไหล ภัยแล้ง น้ำทะเลหนุน กัดเซาะชายฝั่ง)

- แร่งงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง (แร่งงานในภาคอุตสาหกรรม ประมง ท่องเที่ยว ทำงานผิดประเภท ก่ออาชญากรรม)

- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ในเรื่องการแข่งขันพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติลดลงและเสื่อมโทรม (ป่าชายเลน ปะการัง การขุดลอก สิ้นค้ากลางทะเล การเสื่อมโทรมของระบบนิเวศใต้ทะเล ขยะทะเล สิ้นดอนปากแม่น้ำ)

๗) กรุงเทพมหานคร (บางขุนเทียน)

- ปัญหาการนำทะเลกัดเซาะชายฝั่งบางขุนเทียน

๘) สมุทรสาคร

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)

- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย

- แร่งงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง

- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ในเรื่องการแข่งขันพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาการบุกรุกพื้นที่และทำร้ายธรรมชาติ (ป่าชายเลน)

- ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ

๙) สมุทรสงคราม

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)

- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย

- แร่งงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง

- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ในเรื่องการแบ่งเขตพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาการบุกรุกพื้นที่และทำร้ายธรรมชาติ (ป่าชายเลน)
- ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ

๑๐) เพชรบุรี

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)

- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย

- แรงงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง

- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ในเรื่องการแบ่งเขตพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาการบุกรุกพื้นที่และทำร้ายธรรมชาติ (ป่าชายเลน)
- ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ

๑๑) ประจวบคีรีขันธ์

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)

- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย

- แรงงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง

- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ในเรื่องการแบ่งเขตพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาการบุกรุกพื้นที่และทำร้ายธรรมชาติ (ป่าชายเลน)
- ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ

๑๒) ชุมพร

- ปัญหายาเสพติด (ผู้เสพ ผู้ค้า เส้นทางลำเลียง)

- ปัญหาภัยธรรมชาติและสาธารณภัย

- แรงงานต่างดาวและการลักลอบเข้าเมือง

- ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม (ความขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ในเรื่องการแบ่งเขตพื้นที่การทำประมง)

- ปัญหาการบุกรุกพื้นที่และทำร้ายธรรมชาติ (ป่าชายเลน)
- ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ

๒.๔ การประเมินความเสี่ยงและแนวโน้ม

จากการประเมินสถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และประเทศโดยรวม และเชิงพื้นที่ รวมทั้งจากการประเมินการดำเนินงานและข้อจำกัดของการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ เป็นที่ประจักษ์ว่า ในระยะที่ผ่านมามีประเทศไทยยังคงเผชิญทั้งภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบเก่า และภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ ที่มีความแตกต่างกันไปตามสถานการณ์แต่ละพื้นที่ โดยเชื่อมโยงกันในทุกมิติ ส่งผลให้การดำเนินงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติในระยะต่อไปต้องเผชิญกับความเสี่ยงและแนวโน้มดังนี้

๒.๔.๑ ความยากจนและความเหลื่อมล้ำ เป็นความเสี่ยง ที่สำคัญซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของคน ชุมชน ในพื้นที่เป้าหมาย เนื่องจากคนจนส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๒.๖๐ อยู่ในพื้นที่ชนบท โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดน ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายของการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง โดยสาเหตุพื้นฐานความยากจนมาจากปัญหาความเหลื่อมล้ำในเรื่องการกระจายโอกาส การพัฒนาที่ไม่ทั่วถึง การด้อยโอกาสในการเข้าถึงบริการพื้นฐาน ขาดข้อมูล องค์ความรู้ และแหล่งทุนในการประกอบอาชีพ ความเหลื่อมล้ำที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นกับดักไปสู่ภัยคุกคาม

ความมั่นคงและมีความเสี่ยงต่อการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในปัจจุบัน ความเสี่ยงดังกล่าว มีแนวโน้ม จะได้รับการแก้ไขปัญหาคัดเจนมากขึ้น ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ โดยความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ความเหลื่อมล้ำยังคงเป็นปัญหา ระยะต่อไปจะมีการมุ่งเป้าหมายไปสู่การแก้ไขปัญหาคนจนส่วนใหญ่ของประเทศในพื้นที่เป้าหมาย พร้อมกับแก้ไขปัญหาคความเหลื่อมล้ำที่เป็นกบฏของการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะเป็นโอกาสสำคัญในการขับเคลื่อนงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง

๒.๔.๒ การขาดภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิต เป็นความเสี่ยง ซึ่งเป็นผลมาจากการประสพภัยปัญหา และการเปลี่ยนแปลงที่ละเอียดอ่อน ซับซ้อน รวดเร็ว และรุนแรงขึ้น อาทิ ความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากร ระหว่างรัฐและประชาชน ทรัพยากรดินที่เสื่อมโทรมขึ้นวิกฤตจากการใช้ประโยชน์มายาวนานแต่ขาดการพัฒนา ปรับปรุงและการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ภัยพิบัติทางธรรมชาติและสาธารณภัยรุนแรงและบ่อยครั้ง ทรัพยากรป่าไม้ที่ถูกบุกรุกทำลายและเสื่อมโทรมลง การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ทรัพยากรน้ำ ทั้งด้านการเกษตรและอุปโภคบริโภคขาดแคลนเนื่องจากข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ รวมทั้งสถานการณ์ และบริบทความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงตามพัฒนาการของเทคโนโลยีและโลกาภิวัตน์ ทำให้ชุมชนและประชาชน ในพื้นที่การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง มีความเสี่ยงดังกล่าว มีแนวโน้ม ที่จะไปส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิต ของคน ชุมชน ในพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงโดยตรง ในขณะที่ความพร้อมในการรับมือ กับสิ่งที่เกิดขึ้นของคนและชุมชนยังมีข้อจำกัด จึงจำเป็นต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกันที่สอดคล้อง ก้าวทัน และรับมือ กับความเสี่ยงดังกล่าว

๒.๔.๓ การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เป็นความเสี่ยง ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงด้วยโครงสร้างประชากรของประเทศกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคม ผู้สูงอายุที่ส่งผลต่อผลิตภาพแรงงาน และกำลังการผลิต โดยเฉพาะในภาคการเกษตร ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ ในพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง ในขณะเดียวกัน สังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่ความ ทันสมัยมากขึ้น จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานสู่เมือง การเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตไปสู่สังคมวัตถุนิยม และ การเข้าสู่สังคมการสื่อสาร ทำให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายบางส่วนไม่สามารถปรับตัวได้ทัน ความเสี่ยง ดังกล่าว มีแนวโน้ม ที่ประชาชนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมายของการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง จะได้รับผลกระทบโดยตรง จึงจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และสามารถอยู่รอดได้อย่างเข้มแข็ง บนพื้นฐานของวิถีดั้งเดิมของชุมชน

๒.๔.๔ การบริหารจัดการงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ เป็นความเสี่ยง ในการขับเคลื่อนงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง ที่ผ่านมายังขาดการบูรณาการอย่างเป็นองค์รวมที่มีเป้าหมาย ยึดประชาชนและพื้นที่ความมั่นคงเป็นจุดมุ่งหมายร่วมในการดำเนินงาน เครื่องมือและกลไกการขับเคลื่อนงาน ยังไม่มีประสิทธิภาพพอ ภาวะเฉื่อยบ บางประการล่าช้า ไม่สอดคล้อง และขัดกัน ฐานข้อมูลโดยรวม ทั้งในระดับประเทศและในระดับพื้นที่ยังไม่ครอบคลุม ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน บุคลากรปฏิบัติงาน ยังมีความรู้ความเข้าใจที่จำกัด และยังมีช่องว่างในการปฏิบัติระหว่างระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ความเสี่ยง ดังกล่าว มีแนวโน้ม ที่การขับเคลื่อนงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงจะต้องเผชิญ และหาหนทางแก้ไข โดยเริ่มมีสัญญาณที่ดีขึ้นในการบูรณาการทำงานร่วมกัน การพัฒนาบุคลากร เพื่อเตรียมความพร้อมในงาน พัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง การมีเวทีพูดคุย แลกเปลี่ยน เพื่อแก้ปัญหาร่วมกันทุกด้านในลักษณะประชา รัฐ ที่สำคัญ คือ สังคมไทยมุ่งยึดกรอบทำงานบนพื้นฐานของศาสตร์พระราชา และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น

๓. นิยามศัพท์

๓.๑ การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ หมายความว่า การพัฒนาที่มุ่งขจัดและแก้ไขปัญหา ในพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคง หรือพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง หรือพื้นที่ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาความ มั่นคง โดยใช้กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และการ ป้องกันประเทศ รวมทั้งแผนหลักที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนและเอื้ออำนวยต่อการสร้างความมั่นคง ปลอดภัย และ ให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้

๓.๒ การประสานและบูรณาการแผนงานด้านความมั่นคง หมายความว่า การดำเนินงานจัดทำ และประสานแผนงาน/โครงการดำเนินงานด้านความมั่นคงที่ครอบคลุมตั้งแต่การดำเนินงานในส่วนกลางระดับกระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปจนถึงการดำเนินงานในพื้นที่ระดับภาคและจังหวัด ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งมิติภายในประเทศและมิติประเทศรอบบ้านโดยเฉพาะการดำเนินงานในระดับท้องถิ่นและชุมชนของไทยกับประเทศรอบบ้าน

๓.๓ แผนงานด้านความมั่นคง หมายความว่า แผนของหน่วยงานของรัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้องที่มีการประสานและบูรณาการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงของชาติ ทั้งในระดับกระทรวง ระดับภาค และ ระดับจังหวัด โดยผ่านกระบวนการประเมินสถานการณ์และจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ ทั้งนี้เพื่อนำแผนงาน และ/หรือ โครงการด้านเศรษฐกิจและสังคมเข้ามาสนับสนุนเป้าหมายงานด้านความมั่นคงในกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และ/หรือ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๓.๔ แผนระดับภาค หมายความว่า แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตกองทัพภาคที่ ๑-๔ (พมพ.ทภ.๑-๔) แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑-๓ (พมพ.ทรภ.๑-๓) และแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (พมพ.กปช.จต.)

๓.๕ แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงจังหวัด หมายความว่า แผนงานหรือโครงการการพัฒนาพื้นที่ที่ส่วนราชการของจังหวัดร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำ โดยเป็นไปตามกรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ ของแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ และตามพื้นที่เป้าหมายที่จังหวัดประกาศ

๓.๖ แผนงานด้านความมั่นคงในแผนพัฒนาจังหวัด หมายความว่า แผนงานด้านความมั่นคงที่อนุกรรมการหรือคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามที่จังหวัดแต่งตั้งขึ้น เพื่อให้มีหน้าที่ประเมิน วิเคราะห์ สถานการณ์และปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แล้วเสนอแผนงานนั้น ๆ บรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด

*****

บทที่ ๒
กรอบแนวคิดการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่
เขตทัพเรือภาคที่ ๑

๑. แนวความคิดในการดำเนินงาน

ทัพเรือภาคที่ ๑ โดยคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ ยึดถือแนวพระราชดำริการพัฒนาเพื่อความมั่นคง หลักการทรงงานและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยุทธศาสตร์แนวทางดำเนินงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นศาสตร์พระราชา ใช้เป็นกรอบการดำเนินงาน รวมทั้ง แนวทางพัฒนาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแนวทางการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) โดยมีกรอบแนวคิดการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑ การปรับกระบวนความคิด มุ่งเน้นให้คนมีมุมมองและจุดมุ่งหมายร่วมในการดำเนินงาน โดยมีแนวคิดทัศนคติที่เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ตระหนักถึงความสมดุลมั่นคงยั่งยืนของการพัฒนาทุกมิติ ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง การปกครอง และความมั่นคงของประเทศ

๑.๒ การดำเนินงานโดยยึดพื้นที่เป้าหมายเป็นหลัก โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่เป้าหมายที่มีความเสี่ยงหรือมีเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ปัญหาความมั่นคง มีการประเมิน และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ มุ่งพัฒนาคนและพื้นที่ไปพร้อมกัน

๑.๓ การบูรณาการงานการพัฒนาและงานความมั่นคง ทั้งงานพัฒนาและงานความมั่นคงอย่างเป็นองค์รวมทุกมิติ ดำเนินการอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการอย่างเป็นเอกภาพในทุกระดับ ให้ความสำคัญกับ การพัฒนาเชิงรุก เตรียมความพร้อมป้องกันปัญหาความมั่นคงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และสามารถปรับตัวให้รอดพ้นวิกฤตความมั่นคงต่าง ๆ ได้

๑.๔ การมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ ผนึกกำลังร่วมกันตามแนวทางพัฒนาประชารัฐในการป้องกัน แก้ไขปัญหาความมั่นคงต่าง ๆ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชนและประชาชน ในทุกระดับให้สอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาความมั่นคงอย่างเป็นรูปธรรม

๒. หลักการทรงงานและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

การทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมาย คือ การพัฒนาคนให้พออยู่พอกินและพึ่งตนเองได้ โดยทรงยึดหลักการดำเนินงานบนทางสายกลางเป็นขั้นเป็นตอนบนพื้นฐานของความสมดุลพอดีในทุกภาคส่วน มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมตามวิถีแห่งธรรมชาติด้วยรรควิธีที่เรียบง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยมีหลักการทรงงานที่ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน ในศูนย์ศึกษาฯ ได้แก่ **ระเบิดจากข้างใน** คือการมุ่งพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้คนและครอบครัวในชุมชนที่เข้าไปพัฒนา ให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญ จากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนและหมู่บ้าน ซึ่งหลายชุมชนยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัว จึงไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลง และนำไปสู่ความล่มสลายได้ **การแก้ปัญหาที่จุดเล็ก** โดยทรงมองปัญหาในภาพรวมก่อนเสมอ แต่การแก้ปัญหาของพระองค์จะเริ่มจากจุดเล็ก ๆ คือ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่คนมักจะมีมองข้าม การทำตามลำดับขั้น ในการทรงงานพระองค์จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ ด้านสาธารณสุขเมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วสามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อไปได้ จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณสุขไปทีละขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ เช่น แหล่งน้ำถาวรเพื่อการเกษตร

การอุปโภคบริโภค ที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการให้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เรียบง่าย เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ประชาชนสามารถนำไป

ปฏิบัติได้และเกิดประโยชน์สูงสุด **การเน้นองค์รวม** ทรงมองสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดอย่างเป็นระบบครบวงจร มองทุกสิ่งเป็นพลวัตที่ทุกมิติเชื่อมต่อกัน ในการที่จะพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการหนึ่งนั้น จะทรงมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง **การศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ** ทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบจากข้อมูลพื้นฐานในเบื้องต้นจากเอกสารต่าง ๆ แผนที่ การสอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และราษฎรในพื้นที่ เพื่อให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และสอดคล้องกับสภาพภูมิศาสตร์สังคม

การมีส่วนร่วม พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นนักประชาธิปไตย ทรงเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายทั้งสาธารณชน ประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกันทำงานโครงการพระราชดำริ โดยคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนหรือความต้องการของสาธารณชนด้วย ทรงนำประชาพิจารณ์มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน ซึ่งเป็นวิธีที่เรียบง่ายตรงไปตรงมา **การสร้างประโยชน์ส่วนรวม** ในการพัฒนาและช่วยเหลือปสกนิกรนั้นทรงระลึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญในการพัฒนาช่วยเหลือราษฎรทรงใช้หลัก **ความประหยัด เรียบง่าย** ทำให้ง่ายในการดำเนินงาน สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถทำได้เองโดยไม่ต้องลงทุนสูงหรือให้เทคโนโลยีที่ยุงยาก ทรงใช้หลัก **ขาดทุนคือกำไร** คือ การให้และการเสียสละซึ่งเป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไร คือความอยู่ดีมีสุขของราษฎร **การไม่ติดตำรา** หมายถึงการพัฒนาที่อ่อนโลมและรอมชอมกับสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสภาพของสังคมจิตวิทยาของชุมชน เป็นการใช้ตำราอย่างไม่ผูกติดกับวิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม **การใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ** ทรงเข้าใจถึงธรรมชาติและต้องการให้ประชาชนใกล้ชิดกับทรัพยากรธรรมชาติ ทรงมองปัญหาธรรมชาติอย่างละเอียด โดยหากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติจะต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือและสุดท้ายคือ**เศรษฐกิจพอเพียง** ซึ่งเป็นหลักการทรงงานและหัวใจสำคัญของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกโครงการ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริในการบรรเทา และแก้ไขปัญหาคความทุกข์ยากของประชาชน โดยให้ยึดมั่นการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทรงอธิบายไว้อย่างชัดเจนว่า หมายถึง ความพออยู่ พอกิน พึ่งตนเองได้ ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีความโลภน้อย ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความพอประมาณตามอัตภาพอย่างมีเหตุผลก่อน แล้วจึงค่อยสร้างความเจริญก้าวหน้า ในระดับที่สูงขึ้นไป การดำเนินตามวิถีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของคนในชาติเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับความเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก อีกทั้งยังเป็นเสมือนภูมิคุ้มกันช่วยให้ประเทศสามารถรอดพ้นจากวิกฤตการณ์ระดับโลกได้

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับประชาชนทุกคน ทุกระดับ และทุกสาขาอาชีพ ซึ่งที่ผ่านมามาภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ และภาคประชาชน ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ตามบริบทและตามพื้นที่ที่แตกต่างกันไป

๓. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๓.๑ ในรัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นกรอบระยะยาว เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ว่า ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

๓.๒ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๓.๒.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุข ให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง ให้สถาบันหลักมีความมั่นคง เป็นจุดศูนย์รวมจิตใจอย่างยั่งยืน ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคี โปร่งใส และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันพร้อมที่จะร่วมแก้ไขปัญหามาของชาติ

๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิมที่มีอยู่ อย่างตรงประเด็นจนหมดไปอย่างรวดเร็ว และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้นอันจะส่งผลให้การบริหารจัดการ และการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องและราบรื่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคาม ที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ รวมทั้งสามารถติดตาม ป้องกัน แก้ไขและรับมือกับปัญหา ความมั่นคงทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับแบบบูรณาการให้มีความพร้อมและเพียงพอต่อการป้องกันภัย คุกคามทุกมิติทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง

๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กร ภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบ สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับ ประเทศชาติภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่จะรองรับปัญหา ร่วมกันได้

๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารและพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริงเป็น รูปธรรม มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ สามารถขจัด ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง เกิดความมั่นใจได้ว่าหน่วยงานรับผิดชอบทั้งหลักและรอง พร้อมรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๓.๒.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๑) การเกษตรสร้างมูลค่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้า เกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่ สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มเน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อน การเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร

๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต อุตสาหกรรมและบริการไทยต้องพร้อมรับมือและ สร้างโอกาสจากความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ ที่เป็นผลของการหลอหลอม เทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีทางกายภาพเข้าด้วยกัน ประเทศไทยจึงจำเป็นต้อง เปลี่ยนแปลงพื้นฐานโครงสร้างอุตสาหกรรมและบริการ โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต เพิ่มบุคลากรที่มีทักษะ และความรู้ตามความต้องการของตลาด สร้างระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการที่เหมาะสม และสนับสนุน การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอย่างยั่งยืน

๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญ ของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง มุ่งพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทยและใช้ประโยชน์ จากข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจและความหลากหลายของการท่องเที่ยวให้ สอดรับกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่

๔) **โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก** โครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทยในการก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจอาเซียน และเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญของภูมิภาคเอเชีย ในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและรุนแรง โครงสร้างพื้นฐานจะครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยีตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก

๕) **พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่** สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชน หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งเกษตรกร ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน

๓.๒.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๑) **การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม** มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรมที่พึงประสงค์โดยบูรณาการร่วมระหว่าง “ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา และสื่อ” ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น “วิถี” การดำเนินชีวิต

๒) **การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต** มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้เป็นคนที่มีความรู้ เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัย มีความรอบรู้ทางการเงิน มีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า รวมถึงการพัฒนาและปรับทัศนคติให้คนทุกช่วงวัยที่เคยกระทำผิดได้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุขและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

๓) **ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑** โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบ ระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนแปลงบทบาทครูการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้ โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

๔) **การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย** อาทิ ภาษา ตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิติดนตรีกีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน โดยการพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท การสร้างสภาพแวดล้อมและระบบสนับสนุนประชากรไทยมีอาชีพบนฐานพหุปัญญา การสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง

๕) **การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี** ครอบคลุมทั้งด้าน กาย ใจ สติปัญญาและสังคม มุ่งเน้นการเสริมสร้างการจัดการสุขภาวะในทุกรูปแบบ ที่นำไปสู่การมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะที่ดีได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีและมีทักษะด้านสุขภาวะที่เหมาะสม

๖) **การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์** มุ่งเน้นการสร้างคามอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมของภาครัฐภาคเอกชน ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๗) **การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ** โดยมุ่งส่งเสริมการใช้กิจกรรมนันทนาการและกีฬาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบ

วงจรและมีคุณภาพมาตรฐาน การสร้างนิสัยรักกีฬาและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และการใช้กีฬาและนันทนาการในการพัฒนาจิตใจ สร้างความสามัคคีของคนในชาติหล่อหลอมการเป็นพลเมืองดีพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งการพัฒนาทักษะด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการอาชีพในระดับนานาชาติในการสร้างชื่อเสียงและเกียรติภูมิของประเทศชาติเพื่อรองรับอุตสาหกรรมกีฬา

๓.๒.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

- ๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- ๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
- ๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- ๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

๓.๒.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑) **สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว** มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยเศรษฐกิจฐานชีวภาพ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มความเป็นธรรมทางสังคม

๒) **สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล** มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการสร้างการเติบโตของประเทศจากกิจกรรมทางทะเลที่หลากหลายควบคู่ไปกับการดูแลฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งหมด ภายใต้อำนาจและสิทธิประโยชน์ของประเทศที่พึงมีพึงได้เพื่อความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องทะเลที่ถูกต้องและเพียงพอ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓) **สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ** มุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบและการสร้างขีดความสามารถของประชาชนในการรับมือและปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

๔) **พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ** มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง มีข้อกำหนด รูปแบบ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ตามศักยภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการพัฒนา “เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนผังภูมินิเวศ การพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม อุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบตามแผนผังภูมินิเวศในทุกจังหวัดอย่างยั่งยืน ลดการปลดปล่อยมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ สงวนรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอุทยานธรณีวิทยา แหล่งโบราณคดีมรดกทางสถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน

๕) **พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม** มุ่งเน้นพัฒนาระบบจัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นคง เพิ่มผลิตผลในเรื่องการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วนดูแลภัยพิบัติจากน้ำทั้งระบบ พัฒนาความมั่นคงทางพลังงานอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เน้นส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกที่คำนึงถึงการพัฒนาอย่างเหมาะสม ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มศักยภาพและการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกในพื้นที่ที่เกิดประโยชน์สูงสุดพัฒนาความมั่นคงการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ให้เป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัยและเป็นฐานการผลิตที่มีผลิตภาพสูง

๖) **ยกระดับกระบวนการทัศนเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ** มุ่งส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมของคนไทย พัฒนาเครื่องมือและกลไกเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ รองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคตรวมทั้งจัดตั้งและพัฒนากระบวนการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม เพื่อแก้ไขปัญหาและลดความขัดแย้ง พัฒนา และดำเนินโครงการยกระดับกระบวนการทัศนเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๓.๒.๖ **ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ**

๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส หน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ให้การบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสร้างประโยชน์สุขแก่ประชาชน

๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ การบริหารจัดการภาครัฐมีความสอดคล้องเชื่อมโยงและเป็นกลไกสำคัญในการนำยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติในทุกระดับ มีการจัดสรรงบประมาณที่มีลักษณะยึดโยงกับยุทธศาสตร์ในทุกระดับ มีเป้าหมายร่วมกันทั้งในเชิงประเด็นเชิงภารกิจ และเชิงพื้นที่ โดยอาศัยข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานทั้งในระดับยุทธศาสตร์ภารกิจและพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนาการจัดทำนโยบาย และการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กกะทัดรัด เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งมีการถ่ายโอนภารกิจที่สำคัญและการกระจายอำนาจในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง

๔) ภาครัฐมีความทันสมัย ทันการเปลี่ยนแปลง และมีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล สามารถรองรับกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้น และทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ ในการปฏิบัติหน้าที่และขับเคลื่อนภารกิจยุทธศาสตร์ชาติโดยภาครัฐมีกำลังคนที่เหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถจูงใจให้คนดีคนเก่งทำงานในภาครัฐ มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงบริบทการพัฒนา มีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรมการปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม

๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต ภาครัฐมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ พร้อมทั้ง ส่งเสริม สนับสนุน ให้ภาคีองค์กรภาคเอกชนภาคประชาสังคม ชุมชน ประชาชน และภาคีต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสอดส่อง เฝ้าระวัง ให้ข้อมูลแจ้งเบาะแสการทุจริต และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนอื่น ๆ โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น กฎหมาย
กฎระเบียบ ข้อบังคับมีเท่าที่จำเป็น ทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือ
ในการสนับสนุนการพัฒนา การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การแก้ไขปัญหาและอุปสรรค
ที่นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำด้านต่าง ๆ เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค
มีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่
ในกระบวนการยุติธรรมมีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นมืออาชีพ มีความเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก มุ่งให้เกิดการสร้างมาตรฐานและเพิ่มประสิทธิภาพใน
กระบวนการยุติธรรมเทียบเท่าระดับสากล ตามหลักนิติธรรม โปร่งใสลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสในการ
เข้าถึงความยุติธรรม สร้างความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพของประชาชนกับประโยชน์สาธารณะ การ
อำนวยความสะดวกยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และเป็นไปอย่างเสมอภาคหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีความ
ร่วมมือที่ดีบูรณาการและเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกัน

๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคง
ประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายใน และ
ภายนอกประเทศ เช่น กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ ๆ การเข้าสู่สังคมสูงวัย การ
เกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาวะการณ์ด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิต
ความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วง
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้ ๑) การน้อมนำ
และประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ ๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
เพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ประเทศไทยถูกกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ให้เป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็น
ธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่ง และโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ เป็นแหล่งผลิต
สินค้าเกษตรกรรมยั่งยืน แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ประกอบด้วย ๑๐ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม มุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
เพื่อสร้างความปรองดองในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ สู่ความมั่งคั่ง และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤตินิยมชอบและธรรมภิบาล ใน
สังคมไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๕. แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

๕.๑ กรอบแนวคิด การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ยึดแนวพระราชดำริการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** และยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินงาน “**เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา**” เป็นศาสตร์พระราชารูปแบบการดำเนินงาน รวมทั้งแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยมีกรอบแนวคิดการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑.๑ การปรับกระบวนการความคิด มุ่งเน้นให้คนมีมุมมองและจุดมุ่งหมายร่วมในการดำเนินงาน โดยมีแนวคิด ทศนคติที่เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ตระหนักถึงความสมดุลมั่นคงยั่งยืนของการพัฒนาทุกมิติ ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง การปกครอง และความมั่นคงของประเทศ

๕.๑.๒ การดำเนินงานโดยยึดพื้นที่เป้าหมายเป็นหลัก โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้พื้นที่เป้าหมายที่มีความเสี่ยงหรือมีเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ปัญหาความมั่นคง มีการประเมินและจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ มุ่งพัฒนาคนและพื้นที่ไปพร้อมกัน

๕.๑.๓ การบูรณาการงานการพัฒนาและงานความมั่นคง ทั้งงานพัฒนาและงานความมั่นคงอย่างเป็นองค์รวมทุกมิติ ดำเนินการอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการอย่างเป็นเอกภาพในทุกระดับ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเชิงรุกเตรียมความพร้อมป้องกันปัญหาความมั่นคงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และสามารถปรับตัวให้รอดพ้นวิกฤติความมั่นคงต่าง ๆ ได้

๕.๑.๔ การมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ ผนึกกำลังร่วมกันตามแนวทางพัฒนาประชารัฐในการป้องกันแก้ไขปัญหาความมั่นคงต่าง ๆ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชนและประชาชน ในทุกระดับให้สอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาความมั่นคงอย่างเป็นรูปธรรม

๕.๒ วิสัยทัศน์ “คน ชุมชน และพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ตอนบน มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมเผชิญหน้าภัยคุกคาม คนมีจิตสำนึกความมั่นคง มีความสามัคคี พออยู่พอกิน พึ่งตนเองได้ ชุมชนมีความมั่นคงปลอดภัย นำมาสู่ความสงบสุข”

๕.๓ วัตถุประสงค์

๕.๓.๑ เพื่อน้อมนำศาสตร์พระราชารูปแบบและแนวพระราชดำริเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคง

๕.๓.๒ เพื่อพัฒนาคนและคุณภาพชีวิตของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายให้มีโครงสร้างประชากรที่เหมาะสม มีความเข้มแข็ง มั่นคง ปลอดภัย มีจิตสำนึกด้านความมั่นคง พึ่งตนเองได้ รวมทั้งมีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตพร้อมเผชิญปัญหา ภัยคุกคาม และการเปลี่ยนแปลง

๕.๓.๓ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและด้านการพัฒนากับประเทศรอบบ้านพร้อมทั้งจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน

๕.๓.๔ เพื่อขยายผลองค์ความรู้ด้านการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคง การจัดการโดยสันติวิธีไปพร้อมกับการนำนวัตกรรมมาใช้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕.๓.๕ เพื่อเสริมสร้างฐานความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาความสมดุลของระบบนิเวศ รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๕.๓.๖ เพื่อให้การบริหารจัดการยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ มีการบูรณาการให้เกิดเอกภาพและประสิทธิภาพในทุกระดับ

๕.๔ พื้นที่เป้าหมาย

๕.๔.๑ พื้นที่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ คือ พื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงหรือพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง หรือพื้นที่ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาทางความมั่นคง โดยมีขอบเขตพื้นที่

ทุกจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดชั้นใน จังหวัดชายแดน จังหวัดชายทะเล และเกาะแก่ง

๕.๔.๒ **หลักเกณฑ์การจำแนกและจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เป้าหมาย** ให้มีการจำแนกพื้นที่เป้าหมายเพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ออกเป็น

- ๑) พื้นที่เป้าหมายที่จังหวัดประกาศ
- ๒) พื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่
- ๓) พื้นที่เป้าหมายอื่น ๆ

๕.๕ เป้าหมายการดำเนินงานในภาพรวม

การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติเป็นการดำเนินงานในเชิงพื้นที่ประสานเชื่อมโยงกับการดำเนินงานระดับกระทรวง/กรม มุ่งป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา ภัยคุกคาม สภาพพื้นที่ และบริบทความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ จึงกำหนดเป้าหมายดำเนินงานในภาพรวม ดังนี้

๕.๕.๑ พื้นที่พัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงได้น้อมนำศาสตร์พระราชาและแนวพระราชดำริ มาเป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง ขยายผลโครงการพระราชดำริสู่ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายพร้อมไปกับสร้างแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้ในลักษณะพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตตามภูมิสังคม

๕.๕.๒ คน ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายมีจิตสำนึกด้านความมั่นคง ได้รับการพัฒนาความเป็นอยู่ให้พออยู่พอกิน มีโอกาสในการเข้าถึงบริการพื้นฐานและองค์ความรู้ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต พึ่งตนเองได้ และมีภูมิคุ้มกันมีการจัดระเบียบและพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมตามแนวทางพระราชรัฐ

๕.๕.๓ พื้นที่ชายแดน และพื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง และพื้นที่สูง มีการจัดระบบการป้องกันและพัฒนาเพื่อจัดระเบียบ ดังนี้

๑) พื้นที่ชายแดน ที่มีเงื่อนไขหรือแนวโน้มปัญหาความมั่นคงได้รับการจัดระเบียบในลักษณะการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ มีการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริในการเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน จัดระบบและระเบียบประชากรและชุมชน เสริมสร้างระบบป้องกันตนเองและพัฒนาประสิทธิภาพระบบการสัญจรข้ามแดน และเร่งรัดการพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมาย โดยใช้การบูรณาการจากทุกภาคส่วน

๒) พื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง มีการจัดระเบียบพื้นที่ เพื่อคุ้มครอง ป้องกัน และรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยใช้การบูรณาการจากทุกภาคส่วน ระบบ กลไกการช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยในทะเล และการสัญจรข้ามแดนมีการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทุกภาคส่วนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในการใช้ประโยชน์ทางทะเลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓) พื้นที่สูง มีการจัดระเบียบ พัฒนาคน ชุมชนบนพื้นที่สูงตามแนวพระราชดำริ บุคคลบนพื้นที่สูงได้รับการสำรวจ ตรวจสอบ และพิจารณาให้สัญชาติไทยเร็วยิ่งขึ้น เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความรักและหวงแหนแผ่นดินไทย รวมทั้งมีการจัดระเบียบการจัดตั้งถิ่นฐาน เพื่อให้คนบนพื้นที่สูงได้รับการพัฒนาความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๕.๕.๔ หน่วยงานของรัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้และความเข้าใจด้านการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคง สามารถนำนวัตกรรมมาใช้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งสามารถใช้แนวทางสันติวิธี กระบวนการยุติธรรมชุมชน มาจัดการความขัดแย้ง สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเสริมความมั่นคง การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคง

๕.๕.๕ คน ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติตามแนวพระราชดำริ มีการจัดตั้งถิ่นฐานตามแนวทางการอยู่ร่วมกันของคนและป่า มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน พร้อมไปกับการป้องกันแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินเสื่อมโทรม และกำหนดเขตพื้นที่อนุรักษ์อย่างชัดเจน รวมทั้งมีการป้องกันรักษาการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล

๕.๕.๖ จังหวัดชายแดนไทยกับจังหวัดชายแดนประเทศรอบบ้าน ทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น มีความสัมพันธ์และความร่วมมือที่เข้มแข็ง ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาท และบูรณาการการทำงาน ร่วมกันในการส่งเสริม ประสานความร่วมมือ และสร้างความสัมพันธ์กับประเทศรอบบ้านบนพื้นฐาน ของกระบวนการความคิดในฐานะการเป็นพลเมืองโลก

๕.๕.๗ การบริหารจัดการดำเนินงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติมีเอกภาพและประสิทธิภาพ บุคลากรในพื้นที่การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเกิดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนในยุทธศาสตร์และแผนที่ เกี่ยวข้อง มีทักษะการบริหาร การวางแผน การแลกเปลี่ยนข้อมูล และมีตัวชี้วัดร่วมที่ชัดเจนในการดำเนินงาน ทุกระดับ เกิดการบูรณาการและพัฒนาในพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริง

๕.๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ (๘ ข้อ)

๕.๖.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การสืบสานเรียนรู้และขยายผลพัฒนาด้วยศาสตร์ พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กลยุทธ์ (๔ ข้อ)

๑) ศึกษาเรียนรู้ศาสตร์พระราชา หลักการทรงงาน และผลสำเร็จของโครงการพระราชดำรินำไปขยายผลสู่ประชาชนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย ให้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตที่ ส่งผลต่อการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

๒) ดำเนินการตามแนวพระราชดำริการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ และนำไปขยายผลสู่พื้นที่เป้าหมายเพื่อความมั่นคงอื่น ๆ ตามภูมิสังคม เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันภัยความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมาย

๓) ประสานการดำเนินงานร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินอกภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อนำองค์ความรู้ของศาสตร์พระราชาไปขยายผล สนับสนุนคนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมายให้สามารถ ดำรงชีวิตอย่างพอเพียงและพึ่งตนเองได้

๔) สร้างแหล่งเรียนรู้ศาสตร์พระราชา สานสมดุลงาน ดิน ป่าและวิถีการดำรงชีวิตในลักษณะ พิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิตตามภูมิสังคมและส่งเสริมปราชญ์ชาวบ้านที่ประสบความสำเร็จในการน้อมนำ ศาสตร์พระราชามาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต รวมทั้งสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และ สืบสานขยายผลพัฒนาด้วยศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่เป้าหมาย

๕.๖.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย กลยุทธ์ (๘ ข้อ)

๑) สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการพื้นฐานและองค์ความรู้ต่าง ๆ จัดบริการการศึกษาบริการ สาธารณสุข และบริการสวัสดิการสังคมต่าง ๆ ให้กับคนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง และพื้นที่สูง อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในโอกาสการเข้าถึงบริการ

๒) พัฒนาความเป็นอยู่ และส่งเสริมการพัฒนาอาชีพให้พออยู่ พอกิน สามารถพึ่งตนเองได้ โดยเร่งพัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการดำรงชีวิตให้เพียงพอทั้งการเกษตร การอุปโภค และบริโภค

๓) ดำเนินการจัดระเบียบการพัฒนาชุมชน วางแผนโครงสร้างประชากรที่เหมาะสม และ จัดทำแผนชุมชนและตำบล เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคงและการเป็นพลเมืองที่ดี โดยสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่นและประชาชน ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ ตลอดจนสนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาไปสู่วิสาหกิจชุมชนและระบบสหกรณ์

๔) สร้างความเข้มแข็งในชุมชน โดยการต่อยอดการพัฒนาชุมชนที่มีอยู่เดิมให้เข้มแข็งขึ้น สนับสนุนบทบาทของผู้นำชุมชนในพื้นที่ ให้ผลักดันการพัฒนาจากภายในชุมชนเอง และสนับสนุนให้เกิดความ มั่นคงด้านที่อยู่อาศัยของคนในชุมชน รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน และส่งเสริมการพัฒนาจิตสำนึก ร่วมกัน ในลักษณะของการรวมกลุ่มสร้างเครือข่าย เพื่อร่วมดำเนินกิจกรรมพัฒนาและป้องกันความมั่นคง ปลอดภัยในชุมชน

๕) สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวในชุมชนพื้นที่เป้าหมาย เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง และการเสริมสร้างความมั่นคง

๖) ดำเนินการจัดระเบียบพื้นที่ที่มีเงื่อนไขหรือแนวโน้มปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงในรูปแบบโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ เพื่อดำเนินงานเชิงรุกในการป้องกันปัญหาและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในพื้นที่

๗) สนับสนุนการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อรองรับภัยพิบัติให้เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ โดยเน้นให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน มีความรู้และพร้อมรับมือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นตั้งแต่การป้องกัน การเผชิญเหตุ และหลังเกิดเหตุ ตลอดจนการถอดบทเรียนมาใช้ในการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติในอนาคต

๘) ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายภาคประชาสังคม ได้เข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพ ภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย

๕.๖.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน พื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง และชุมชนพื้นที่สูง กลยุทธ์ (๒๐ ข้อ)

๑) พื้นที่ชายแดน (๘ ข้อ)

(๑) ดำเนินงานตามแนวพระราชดำริที่พระราชทานให้ไว้ใน การเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน เช่น การจัดระเบียบและพัฒนาพื้นที่เป้าหมายชายแดนและพื้นที่สูง โครงการหมู่บ้านยาม ชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการส่งเสริมศิลปาชีพอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น

(๒) เร่งรัดและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมายให้ประชาชนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยทำกิน ได้รับการพัฒนายกระดับความเป็นอยู่ให้พออยู่พอกินและพึ่งตนเองได้ และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต รวมทั้งการได้รับบริการสังคมพื้นฐานต่าง ๆ

(๓) จัดระบบและระเบียบประชากรและชุมชนพื้นที่ชายแดน เพื่อการพัฒนาและป้องกันภัยคุกคาม โดยพัฒนาข้อมูลพื้นฐานประชากรและการปกครองให้สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน พัฒนาจิตสำนึกร่วมกันเพื่อไปสู่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง รวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายพลังประชาชนด้านความมั่นคง ทบสวนและพัฒนาประสิทธิภาพกลุ่มพลังมวลชนและอาสาสมัครเดิม เช่น อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ชุตรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) กลุ่มไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสปช.) ฯลฯ

(๔) เสริมสร้างระบบป้องกันตนเองแก่ประชาชนและชุมชน โดยพัฒนาระบบการสื่อสาร มีระบบเฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์ปัญหา พัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยในหมู่บ้าน และเสริมสร้างองค์ความรู้ และมีการฝึกการปฏิบัติการในการป้องกันภัยแก่ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย

(๕) พัฒนาประสิทธิภาพระบบการสัญจรข้ามแดน เพื่อควบคุมการลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ปัญหายาเสพติดและอาชญากรรมข้ามชาติ

(๖) ดำเนินการเร่งรัดการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่กับประเทศรอบบ้านด้วยกลไกเจรจา ระดับทวิภาคี

(๗) ดำเนินการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ที่มีเงื่อนไขหรือแนวโน้มปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงในลักษณะของโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (พมพ.) เพื่อดำเนินงานเชิงรุกในการป้องกันปัญหาและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในพื้นที่

(๘) จัดทำแผนปฏิบัติการจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนครอบคลุมพื้นที่ชายแดนทั้งหมดที่มีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันให้อำนวยประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่ชายแดนและสอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ

๒) พื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง (๕ ข้อ)

(๑) จัดระบบและระเบียบประชากรทุกกลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชนพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง โดยพัฒนาข้อมูลพื้นฐานประชากรและการปกครองให้สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน และเสริมสร้างความร่วมมือจิตสำนึกร่วมกันเพื่อไปสู่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มพลังมวลชนและอาสาสมัครด้านความมั่นคง

(๒) เสริมสร้างระบบป้องกันตนเองแก่ประชาชนและชุมชนพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง โดยพัฒนาระบบการสื่อสาร มีระบบเฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์ปัญหา เสริมสร้างความรู้และมีการฝึกการปฏิบัติในการป้องกันภัย

(๓) พัฒนาระบบสัญญาณแจ้งเตือนทางทะเลเพื่อควบคุมการลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ยาเสพติด การกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ การค้าน้ำมันเถื่อน และอาชญากรรมข้ามชาติ

(๔) จัดระเบียบพื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง ที่มีเงื่อนไขหรือแนวโน้มปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงในลักษณะของโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ เพื่อดำเนินงานเชิงรุกในการป้องกันปัญหาและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในพื้นที่

(๕) จัดทำแผนปฏิบัติการจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง ให้มีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกัน สนับสนุนการพัฒนาโดยรวม ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด และสอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ

๓) ชุมชนพื้นที่สูง (๗ ข้อ)

(๑) พัฒนาชาวเขาและชุมชนบนพื้นที่สูงตามแนวพระราชดำริ ทั้งในด้านมนุษยธรรมโดยพัฒนาความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของคนบนพื้นที่สูง ให้มีทางเลือกทางอาชีพที่เหมาะสม การจัดถิ่นฐานที่อยู่อาศัยทำกินตามแนวทางการอยู่ร่วมกันของคนและป่า การทำการเกษตรที่ถูกต้อง การปลูกพืชทดแทนฝิ่นและการแก้ไขปัญหายาเสพติด การดูแลรักษาป่า และการเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคง

(๒) จัดระเบียบชุมชนบนพื้นที่สูง โดยรวบรวมชุมชนที่กระจัดกระจายในพื้นที่ที่มีแนวโน้มปัญหาความมั่นคงมารวมกันจัดตั้งถิ่นฐานถาวรตามแนวพระราชดำริ ในลักษณะบ้านเล็กในป่าใหญ่และโครงการเกษตรที่สูงหรือหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่

(๓) พัฒนาความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของคนและชุมชนบนพื้นที่สูงให้สอดคล้องกับภูมิสังคม กระจายและสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการด้านการศึกษาและสาธารณสุข จัดศูนย์ส่งเสริมสวัสดิการสังคม และศูนย์เรียนรู้การพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง เพื่อลดปัญหาความยากจน ด้อยโอกาส และความเหลื่อมล้ำ

(๔) เร่งสำรวจและพิจารณากำหนดสถานะบุคคลบนพื้นที่สูงเพื่อป้องกันการสัญจรข้ามแดนและปัญหาด้านความมั่นคง

(๕) สร้างความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมให้คนและชุมชนบนพื้นที่สูงเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคง พิทักษ์ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ และแก้ไขปัญหายาเสพติด

(๖) จัดระเบียบชุมชนพื้นที่สูง ที่มีเงื่อนไขหรือแนวโน้มปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงในลักษณะของโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ เพื่อดำเนินงานเชิงรุกในการป้องกันปัญหาและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในพื้นที่

(๗) จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนา และแก้ไขปัญหาคความมั่นคงของชาติที่บูรณาการร่วมกัน สอดคล้องกับแผนด้านความมั่นคงและการพัฒนาประเทศโดยรวม เพื่อจัดระเบียบการพัฒนาชุมชนพื้นที่สูงให้ครอบคลุมทั้งหมด

๕.๖.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง กลยุทธ์ (๗ ข้อ)

๑) ดำเนินการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินงานด้านการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ทั้งในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และระดับปฏิบัติ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และรอบรู้ในกระบวนการดำเนินงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ เพื่อการเป็นบุคลากรมืออาชีพในการปฏิบัติงาน

๒) ส่งเสริมการพัฒนาคน กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทั้งองค์กรภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มอาสาสมัคร ผู้นำชุมชน สื่อมวลชน และประชาชน ให้มีความรู้ ทักษะ ศักยภาพ ควบคู่กับการมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถใช้เทคโนโลยี เพื่อช่วยพัฒนาความเป็นอยู่และรู้เท่าทันโลกที่สอดคล้องบริบทใหม่ของสถานการณ์ความมั่นคง และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

๓) ดำเนินการจัดตั้งพัฒนา ขยายผล แหล่ง/ศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายตามภูมิสังคมแต่ละพื้นที่ เพื่อพัฒนา ขยายผล และต่อยอด ไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต

๔) สนับสนุนการจัดการเรียน การสอน การเรียนรู้ในการศึกษาทุกระดับ โดยให้มีหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการรักษาสถาบันหลักของชาติ การเป็นพลเมืองไทยที่ดี และการรักษาความมั่นคงของชาติ

๕) ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันการศึกษาและหน่วยงานวิชาการต่าง ๆ ดำเนินการศึกษาวิจัยพัฒนาศักยภาพ และถ่ายทอดความรู้การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติแก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

๖) ดำเนินการศึกษ และพัฒนาข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลสถานการณ์ความมั่นคงทุกด้านอย่างเป็นระบบ ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายทุกระดับ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีและภาพถ่ายดาวเทียม

๗) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาตามภูมิสังคมอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยลดปัญหาที่เป็นเงื่อนไขความมั่นคงและความขัดแย้งในสังคม รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาสังคมที่ก้าวทันกับบริบทใหม่ของสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๕.๖.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงด้วยมิติวัฒนธรรมภูมิปัญญา ท้องถิ่น และการจัดการโดยสันติวิธี กลยุทธ์ (๕ ข้อ)

๑) ส่งเสริมสนับสนุนการนำวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาจัดการความรู้ พัฒนาอย่างเป็นระบบ ก้าวทัน รองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ความมั่นคงรูปแบบใหม่ รวมทั้งป้องกันความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรม คุณธรรม และจริยธรรมในสังคม

๒) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีแก่เจ้าหน้าที่รัฐ องค์กรภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคมและผู้นำท้องถิ่น สร้างความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี และการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยเฉพาะด้านอุดมการณ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

๓) ส่งเสริมการดำเนินการตามแนวทางปรองดองสมานฉันท์อยู่ร่วมกันอย่างสันติโดยมีการชี้แจงสร้างความเข้าใจการบังคับใช้กฎหมายที่เสมอภาคเป็นธรรม พร้อมไปกับสนับสนุน การจัดเวทีประชาคม การเรียนรู้ในการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี และกระบวนการยุติธรรมในสถาบันการศึกษาและชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนสนับสนุนองค์กรส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทเป็นศูนย์ประสานความร่วมมือในการจัดการความขัดแย้งโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

๔) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมอันดี และภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ กลุ่มเยาวชน นิสิตนักศึกษา กลุ่มนักรับการศึกษา และสื่อมวลชน เพื่อสร้างจิตสำนึกและความภูมิใจในการเป็นพลเมืองไทย สามารถนำไปใช้ในการครองตน และเผยแพร่ ขยายผลเพิ่มขึ้น

๕) สนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการความขัดแย้งของชุมชนและท้องถิ่นโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของคนในพื้นที่ เพื่อให้คนเกิดความเข้าใจและเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันในความแตกต่างหลากหลายได้อย่างสันติ เกิดภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งและลดความขัดแย้ง รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่เชี่ยวชาญในกระบวนการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีและกระบวนการยุติธรรม

๕.๖.๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างฐานความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อความสมดุลมั่นคง กลยุทธ์ (๙ ข้อ)

๑) อนุรักษ์ พัฒนา ป่า ป่า ป้องกัน ดูแลรักษาทรัพยากรและพื้นที่ป่า และแหล่งต้นน้ำลำธารตามแนวพระราชดำริในพื้นที่เป้าหมาย จากต้นน้ำถึงปลายน้ำ โดยมุ่งเสริมสร้าง ปลุกจิตสำนึกให้เห็นความสำคัญของป่าและพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าตามแนวทางปลูกป่าในใจคน อาทิ การฝึกอบรมราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.)

๒) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิตและความมั่นคงของมนุษย์ และสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างยั่งยืน ด้วยการส่งเสริมการทำเกษตรแผนใหม่แก่ประชาชน

๓) สนับสนุนการจัดเวทีประชาคมและการใช้วัฒนธรรมชุมชน เพื่อลดเงื่อนไขปัญหาความขัดแย้ง และการแย่งชิงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

๔) มุ่งสร้างความมั่นคงด้านอาหารในพื้นที่เป้าหมายและรักษาความสมดุลของระบบนิเวศน์ โดยส่งเสริม และสนับสนุนการสร้างธนาคารอาหารชุมชนหรือฟาร์มตัวอย่างตามภูมิสังคม ทั้งในชุมชนและผืนป่า

๕) ดำเนินการสำรวจวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและเร่งแก้ไขปัญหาค่าที่ดินที่ข้อนแนวเขตที่ดินในพื้นที่เป้าหมาย โดยเร่งปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ เพื่อลดเงื่อนไขที่นำไปสู่ความขัดแย้งและลดความเหลื่อมล้ำในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๖) ป้องกัน และแก้ไขปัญหามอกควัน ไฟป่าอย่างบูรณาการ โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจในปัญหา การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ทั้งการปรับสภาพพื้นที่ป้องกันและความพร้อมของเครื่องมืออุปกรณ์ และการประสานการดำเนินงานแก้ไขปัญหามอกควันไฟป่ากับประเทศรอบบ้าน

๗) ป้องกัน และแก้ไขปัญหาระบบนิเวศน์เสื่อมโทรมขั้นวิกฤต และภัยธรรมชาติที่เกิดจากการชะล้างพังทลายของดินที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของคนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย โดยการพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ และการรณรงค์การใช้หญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ

๘) พัฒนาระบบการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ระหว่างการอนุรักษ์และการพัฒนา โดยยึดหลักการสร้างสมดุลในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศและการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นจุดเด่นของพื้นที่เป้าหมาย ผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนควบคู่กับการพัฒนาพื้นที่

๙) ป้องกัน และรักษาผลประโยชน์ทรัพยากรของชาติทางทะเล โดยการพัฒนาการรับรู้และความเข้าใจในคุณค่าของทะเล การใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างมีจิตสำนึกรับผิดชอบ การพัฒนาองค์ความรู้ของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล และการคุ้มครองปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๕.๖.๗ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและการพัฒนากับประเทศรอบบ้าน กลยุทธ์ (๕ ข้อ)

๑) ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมดำเนินงานของชุมชนและท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนที่นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดี กับประเทศรอบบ้าน โดยเฉพาะการใช้ความเข้มแข็งของความร่วมมือระดับท้องถิ่นมาใช้ในการเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนและชุมชนกับประเทศรอบบ้าน

๒) ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของภาคเอกชน สมาคมมิตรภาพ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน ในการเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศรอบบ้านจากระดับประชาชนสู่รัฐบาล

๓) เสริมสร้าง และประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐในระดับพื้นที่กับประเทศรอบบ้าน เพื่อมุ่งขจัดเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความหวาดระแวงและความไม่ไว้วางใจระหว่างกัน ในกรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียน

๔) ประสานความร่วมมือระหว่างจังหวัดชายแดนไทยกับจังหวัดชายแดนประเทศรอบบ้านในด้านการพัฒนาสังคม ทั้งด้านการพัฒนาสาธารณสุขชายแดน ด้านการศึกษา การแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม รวมทั้งการค้าชายแดน และการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน

๕) จัดทำแผนบูรณาการความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันกับประเทศรอบบ้านของหน่วยงานทั้งในประเทศ และระดับจังหวัด กับหน่วยงานราชการไทยที่ตั้งอยู่ในประเทศรอบบ้าน

๕.๖.๘ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๘ ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ กลยุทธ์ (๖ ข้อ)

๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้กลไกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ และ/หรือ นพช.

๒) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานโดยปรับปรุงการบริหารงานระดับพื้นที่ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน พัฒนาแผนงานให้การปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐมีความรวดเร็ว ทันกับความต้องการของพื้นที่ กำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินการทุกระดับให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรปฏิบัติงานให้มีทักษะความรู้และมีความเข้าใจเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงาน

๓) ให้ความสำคัญและใช้บทบาทของหน่วยงานที่ไม่ใช่ภาครัฐ และองค์กรระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ภาครัฐ โดยการกำหนดบทบาทและสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐ ในลักษณะเครือข่ายให้เข้ามาสนับสนุนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง

๔) ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้การบริหารจัดการมีเอกภาพและประสิทธิภาพ

๕) พัฒนาระบบการติดตามประเมินผล และกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงาน ที่เน้นผลลัพธ์และผลกระทบอย่างชัดเจน

๖) ทบทวน ยกเลิก ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่ล้าสมัย ไม่สอดคล้องกันให้ใช้ได้กับความเป็นจริงในพื้นที่ เพื่อให้การบริหารจัดการเกิดเอกภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

*****

บทที่ ๓

แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑

แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ให้ความสำคัญกับ “การเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมที่ครอบคลุมมิติด้านเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การป้องกันประเทศ” และ “การบริหารจัดการที่เป็นเอกภาพ” โดยมุ่งเน้นการมีภูมิคุ้มกัน การป้องกัน การลดเงื่อนไขของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย ด้วยการใช้ กระบวนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา และการป้องกันประเทศ เข้ามาดำเนินงานร่วมกัน ทั้งใน ระดับกระทรวง/กรม ระดับจังหวัด และ ระดับท้องถิ่น ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์ “คน ชุมชน และพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตอนบน มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมเผชิญภัยคุกคามคนมีจิตสำนึกความมั่นคง มีความสามัคคี พออยู่พอกิน พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ชุมชนมั่นคง ปลอดภัย พื้นที่เป้าหมายมีความมั่นคง นำมาสู่ประโยชน์สุข”

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อน้อมนำศาสตร์พระราชาและแนวพระราชดำริมาเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคง

๒.๒ เพื่อพัฒนาคนและคุณภาพชีวิตของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย มีความเข้มแข็ง มั่นคง ปลอดภัย มีจิตสำนึกด้านความมั่นคง พึ่งตนเองได้ รวมทั้งมีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตพร้อมเผชิญปัญหา ภัยคุกคาม และการเปลี่ยนแปลง

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและด้านการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมจัดระบบ ป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน

๒.๔ เพื่อขยายผลองค์ความรู้ด้านการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคง การจัดการโดยสันติวิธีไปพร้อมกับการนำนวัตกรรมมาใช้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒.๕ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาความสมดุลของระบบ นิเวศน์ รองรับเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๖ เพื่อให้การบริหารจัดการยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติมีการบูรณาการให้ เกิดเอกภาพและประสิทธิภาพในทุกระดับ

๓. พื้นที่เป้าหมาย

๓.๑ การจำแนกประเภทของพื้นที่เป้าหมาย แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ พื้นที่เป้าหมายการพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นคงที่จังหวัดประกาศ พื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (โครงการ พมพ.) และ พื้นที่เป้าหมายอื่น ๆ

๓.๑.๑ **พื้นที่เป้าหมายที่จังหวัดประกาศ** เป็นพื้นที่ที่คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคง จังหวัด ร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด และหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ ผู้แทน ภาคประชาชน และภาคเอกชน เป็นผู้จัดทำ ด้วยการรวบรวมภัยคุกคามในพื้นที่ แล้วจัดเป็นลำดับความสำคัญ เร่งด่วนในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง จากนั้นจึงออกเป็น “ประกาศจังหวัด” แจ้งให้หน่วยงานภาครัฐ ในระดับจังหวัดและภูมิภาคได้รับทราบเพื่อนำไปจัดทำแผนและค่าของงบประมาณประจำปี รวมทั้งเผยแพร่ ข้อมูลให้ กลุ่ม/องค์กร ทั้งภาคประชาชนและภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ได้รับทราบเพื่อประกอบการพิจารณาให้ การสนับสนุนการดำเนินงานในเชิงบูรณาการแผนงานของหน่วยงานภาครัฐ

๓.๑.๒ **พื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่** (พื้นที่โครงการ พมพ.) เป็นพื้นที่ ที่วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก ว่ามีความเสี่ยง ต้องเร่งแก้ปัญหา เพราะหากไม่ดำเนินการ แก้ไขจะเกิดผลกระทบต่อความมั่นคงสูง โดยใช้กลไกคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ร่วมกับ จังหวัด กอ.รมน.จังหวัด ศรชล.จังหวัด กอ.รมน.ภาค หน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ ในพื้นที่ และทัพเรือภาคที่ ๑

นำเสนอผ่านตามขั้นตอนระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓.๑.๓ **พื้นที่เป้าหมายอื่น ๆ** ที่มีการนำเสนอผ่านกลไกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (นพช.) และสภาความมั่นคงแห่งชาติหรือคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการดำเนินการ

๓.๒ **หลักเกณฑ์การจำแนกและจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เป้าหมาย** มีหลักเกณฑ์สรุปได้ดังตาราง

ประเภทพื้นที่	ผู้ดำเนินการ	หลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เป้าหมาย	การดำเนินการ
พื้นที่เป้าหมายที่จังหวัดประกาศ	คณะกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด และหน่วยงานด้านความมั่นคงในระดับพื้นที่ร่วมกับ กอ.รมน.จังหวัด ศรชล.จังหวัด ผู้แทนจากภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดของพื้นที่ที่มีปัญหา - ความรุนแรงของปัญหา - ความยากง่ายต่อการแก้ปัญหา - ผลกระทบด้านต่าง ๆ - ความตระหนักรู้ของประชาชนในจังหวัดที่มีต่อปัญหา 	จังหวัดประกาศจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่แจ้งให้หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดและภูมิภาค ได้รับทราบล่วงหน้าก่อนการจัดทำแผนและคำของบประมาณประจำปี รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลให้ กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนและภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ได้รับทราบ
พื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (โครงการ พมพ.)	คณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ (พมพ.) ร่วมกับ จังหวัด กอ.รมน.จังหวัด ศรชล.จังหวัด กอ.รมน.ภาค หน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ ในพื้นที่ และทัพเรือภาคที่ ๑	<ul style="list-style-type: none"> - ขนาดของพื้นที่ที่มีปัญหา - ความรุนแรงของปัญหา - ความยากง่ายต่อการแก้ปัญหา - ผลกระทบด้านต่าง ๆ - ความตระหนักรู้ของประชาชนในจังหวัดที่มีต่อปัญหา 	พมพ.ทรมก.๑ นำเสนอตามขั้นตอนของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๘

๓.๓ **การจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เป้าหมาย**ฯ กระทำเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา (การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง) ได้ตรงกับเงื่อนไข (สาเหตุ) ที่จะทำให้ปัญหาหมดไปอย่างทันท่วงที ตรงกับพื้นที่ (คน ชุมชน และทรัพยากร) ที่ได้รับผลกระทบ ณ เวลาที่เหมาะสม ใช้เกณฑ์ระดับความรุนแรงของสถานการณ์และระดับผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ เป็นตัวกำหนดพื้นที่เป้าหมาย ที่สำคัญที่สุดที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหาก่อนให้จัดลำดับความเร่งด่วน เป็นความสำคัญเร่งด่วนลำดับแรก

๓.๓.๑ **ลำดับความสำคัญเร่งด่วนลำดับแรก** ให้กับพื้นที่ที่มีระดับความรุนแรงของสถานการณ์สูงสุดหรือเป็นพื้นที่ที่เป็นต้นเหตุของปัญหา ซึ่งถ้าได้รับการแก้ไขแล้วจะสามารถหยุดยั้งปัญหาได้ในวงกว้าง

๓.๓.๒ **ลำดับความสำคัญเร่งด่วนลำดับรอง** ให้กับพื้นที่ที่มีระดับความรุนแรงของสถานการณ์รองลงมาจากลำดับแรก

๓.๔ **การแจ้งความสำคัญของพื้นที่เป้าหมาย**ฯ จังหวัดต้องออกเป็น “ประกาศจังหวัด” เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายฯ และจัดลำดับความสำคัญ วัตถุประสงค์เพื่อระดมทรัพยากรของจังหวัดเข้าแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป้าหมาย จากนั้นต้องแจ้งให้หน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัดและภูมิภาคได้รับทราบล่วงหน้า ก่อนการจัดทำแผนและคำของบประมาณประจำปี รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลให้ กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนและภาคธุรกิจในพื้นที่

ได้รับทราบ เพื่อประกอบการพิจารณาให้การสนับสนุนการดำเนินงาน ในเชิงบูรณาการแผนงานของภาครัฐ หลังจากนั้นจังหวัดต้องรายงานให้กระทรวงมหาดไทยและทัพบเรือภาคที่ ๑ ทราบด้วย

๓.๕ พื้นที่ในเขตรับผิดชอบทัพบเรือภาคที่ ๑ แบ่งได้ ๒ กลุ่ม ดังนี้

๓.๕.๑ จังหวัดที่มีพื้นที่ตำบลเป้าหมายของอำเภอชายแดน จำนวน ๑ จังหวัด ได้แก่ ๑) จังหวัดตราด

๓.๕.๒ จังหวัดที่มีพื้นที่ตำบลเป้าหมายของอำเภอชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง จำนวน ๑๒ จังหวัด และ ๑ เขตปกครองพิเศษ ได้แก่ ๑) จังหวัดตราด ๒) จังหวัดจันทบุรี ๓) จังหวัดระยอง ๔) จังหวัดชลบุรี ๕) จังหวัดฉะเชิงเทรา ๖) จังหวัดสมุทรปราการ ๗) กรุงเทพมหานคร ๘) จังหวัดสมุทรสาคร ๙) จังหวัดสมุทรสงคราม ๑๐) จังหวัดเพชรบุรี ๑๑) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๑๒) จังหวัดชุมพร และ ๑๓) เมืองพัทยา

๔. ระยะเวลาดำเนินการ เพื่อให้การดำเนินงานของแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพบเรือภาคที่ ๑ เกิดความต่อเนื่องสามารถพัฒนาพื้นที่เป้าหมายฯ สำคัญลำดับแรก ลำดับรอง ได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนดระยะเวลาดำเนินการไว้ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - พ.ศ.๒๕๖๕)

๕. เป้าหมายการดำเนินงาน

การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพบเรือภาคที่ ๑ เป็นการดำเนินงานในเชิงพื้นที่ประสานเชื่อมโยงกับการดำเนินงานระดับกระทรวง/กรม มุ่งป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา ภัยคุกคาม สภาพพื้นที่ และบริบทความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ จึงกำหนดเป้าหมายดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑ เป้าหมายดำเนินงานในภาพรวม การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพบเรือภาคที่ ๑ เป็นการดำเนินงานในเชิงพื้นที่ (Area Base) ที่ประสานเชื่อมโยงกับการดำเนินงาน ระดับกระทรวง/กรม (Function Base) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ภาคเอกชน ที่มุ่งป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัญหาและภัยคุกคาม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ตามบริบทของความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ ดังนั้น จึงกำหนดเป้าหมายดำเนินงานในภาพรวม ดังนี้

๕.๑.๑ พื้นที่พัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงได้น้อมนำศาสตร์พระราชทานและแนวพระราชดำริมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง ขยายผลโครงการพระราชดำริสู่ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต สืบสานเรียนรู้และขยายผลศาสตร์พระราชทานและหลักการทรงงานสู่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ พร้อมไปกับการสร้างแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้ในลักษณะพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตตามภูมิสังคม

๕.๑.๒ คน ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายมีจิตสำนึกด้านความมั่นคง ได้รับการพัฒนาความเป็นอยู่ให้พออยู่พอกิน มีโอกาสในการเข้าถึงบริการพื้นฐานและองค์ความรู้ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต พึ่งตนเองได้ และมีภูมิคุ้มกัน มีการจัดระเบียบและพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมตามแนวทางพระราชดำริ

๕.๑.๓ หน่วยงานของรัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้และความเข้าใจด้านการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคง สามารถนำนวัตกรรมมาใช้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งสามารถใช้แนวทางสันติวิธี กระบวนการยุติธรรมชุมชน มาจัดการความขัดแย้ง สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเสริมความมั่นคง การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคง

๕.๑.๔ คน ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติตามแนวพระราชดำริ มีการจัดตั้งถิ่นฐานตามแนวทางการอยู่ร่วมกันของคนและป่า มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน พร้อมไปกับการป้องกันแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินเสื่อมโทรม และกำหนดเขตพื้นที่อนุรักษ์อย่างชัดเจน รวมทั้งมีการป้องกันรักษาการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล

๕.๑.๕ การบริหารจัดการ มีเอกภาพและประสิทธิภาพ บุคลากรในพื้นที่การพัฒนาเกิดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้อง มีทักษะการบริหาร การวางแผน การแลกเปลี่ยนข้อมูล และมีตัวชี้วัดร่วมที่ชัดเจนในการดำเนินงานทุกระดับ เกิดการบูรณาการและพัฒนาในพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริง

๕.๒ เป้าหมายการพัฒนาจำแนกตามลักษณะพื้นที่ระดับตำบลในอำเภอชายแดน และอำเภอชายฝั่งทะเล

๕.๒.๑ พื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง มีการจัดระบบการป้องกันและพัฒนาเพื่อจัดระเบียบ ดังนี้

๑) พื้นที่อำเภอชายแดน ที่มีเงื่อนไขหรือแนวโน้มปัญหาความมั่นคงได้รับการจัดระเบียบในลักษณะการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ มีการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริในการเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน จัดระบบและระเบียบประชากรและชุมชน เสริมสร้างระบบป้องกันตนเองและพัฒนาประสิทธิภาพพระระบบการสัญจรข้ามแดน และเร่งรัดการพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมาย โดยใช้การบูรณาการจากทุกภาคส่วน

๒) พื้นที่อำเภอชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง มีการจัดระเบียบพื้นที่ เพื่อคุ้มครอง ป้องกัน และรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยใช้การบูรณาการจากทุกภาคส่วน ระบบ กลไกการช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยในทะเล และการสัญจรข้ามแดนมีการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทุกภาคส่วนมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในการใช้ประโยชน์ทางทะเลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓) อำเภอที่มีชายแดนทางบกติดกับชุมชนของประเทศกัมพูชา มีความสัมพันธ์และความร่วมมือที่เข้มแข็ง ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาท และบูรณาการการทำงานร่วมกันในการส่งเสริม ประสานความร่วมมือ และสร้างความสัมพันธ์กับประเทศกัมพูชาบนพื้นฐานของกระบวนการความคิดในฐานะการเป็นพลเมืองร่วมในภูมิภาคอาเซียน

๔) หมู่บ้านหรือตำบลเป้าหมายได้รับการจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนและชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง และมีทิศทางการพัฒนาให้เหมาะสมกับศักยภาพและโอกาส เพื่อเป็นพื้นที่ต้นแบบที่มีความพร้อมดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่เกิดขึ้น และมีระบบประสานเครือข่ายในพื้นที่ต้นแบบให้สามารถสนับสนุนภาครัฐในการรักษาความมั่นคงของประเทศ

๕) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานส่วนท้องถิ่นระหว่างไทยกับประเทศกัมพูชา ในลักษณะความร่วมมือเชิงบูรณาการมุ่งเน้นทางด้านเศรษฐกิจความมั่นคงตามแนวชายแดน การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖) พื้นที่เป้าหมายมีระบบการแจ้งเตือนภัย เฝ้าระวังสถานการณ์ ระบบรายงานสถานการณ์ ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และสามารถแจ้งเตือนกับหน่วยงานภาครัฐและชุมชนได้ทันสถานการณ์

๗) หน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญกับการนำมิติด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชนหรือท้องถิ่น ตลอดจนกระบวนการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีมาใช้สนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อเสริมความมั่นคงและการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

๕.๒.๒ อำเภอชายแดน

๑) หมู่บ้านเสี่ยงภัยตามแนวชายแดน ได้รับการพัฒนาเป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) หรือได้รับการจัดตั้งเป็นกองร้อยกำลังประชาชนตำบลชายแดน และได้รับการพัฒนาระบบป้องกันชายแดนให้สามารถแจ้งเตือนสถานการณ์ ปัญหา และผลกระทบต่อความมั่นคงได้ล่วงหน้า และต่อเนื่อง รวมทั้ง พัฒนาเป็นเครือข่ายหมู่บ้านชายแดนที่มีความพร้อมในการเฝ้าตรวจ ลาดตระเวน สกัดกั้น ในพื้นที่เป้าหมายร่วมกับหน่วยงานรัฐ

๒) หน่วยงานภาครัฐกับหมู่บ้าน ชุมชนและองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ชายแดนมีระบบบูรณาการงานด้านการข่าว การสื่อสาร การแจ้งเตือน เพื่อเฝ้าระวังปัญหาในพื้นที่ระดับภาคและจังหวัดชายแดน

๓) ชุมชนท้องถิ่นของไทยกับประเทศกัมพูชามีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และได้รับการส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น ในระดับที่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ช่องทางผ่านเข้าออกแดนระหว่างไทย-กัมพูชา ได้รับการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการเฝ้าตรวจ เพื่อป้องกันปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงโดยเฉพาะปัญหาภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่ และสนับสนุน การพัฒนาการค้าชายแดน

๕) ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบเก่า และ ปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ ได้รับการป้องกันและแก้ไขอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง เป็นไป ตามลำดับความสำคัญของพื้นที่เป้าหมายฯ ที่กำหนดขึ้น

๕.๒.๓ อำเภอยายิงทะเลและเกาะแก่งต่าง ๆ

๑) พื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่งต่าง ๆ มีเครือข่ายประสานผู้นำหมู่บ้าน ชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำองค์กรชุมชนที่มีความพร้อมเผชิญปัญหาความมั่นคง

๒) ชุมชนและองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่มีระบบบูรณาการงานด้านการข่าว การแจ้งเตือน และ แลกเปลี่ยนข่าวสารเพื่อความมั่นคงทางทะเลร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ

๓) ชุมชนท้องถิ่นของไทยกับประเทศกัมพูชาความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และได้รับการส่งเสริม ให้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น ในระดับที่สามารถป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) หน่วยงานพื้นที่ระดับภาคหรือจังหวัดมีฐานข้อมูลเรือและการจัดระเบียบ การเข้า – ออก ทาง ทะเล และจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อความมั่นคงทางทะเล

๕) พื้นที่มีระบบป้องกัน การแจ้งเตือน และระบบตรวจการณ์ในทะเลและการเฝ้าตรวจชายฝั่ง ในลักษณะเครือข่ายด้วยการพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางทะเลเพื่อรับรู้เท่าทันสถานการณ์ ทางทะเล รวมทั้งแสวงประโยชน์จากระบบ หรือเครือข่ายของหน่วยงานที่มีอยู่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ความมั่นคง

๖. ประเด็นยุทธศาสตร์

ภายใต้วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความ มั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดประเด็น ยุทธศาสตร์ ทั้งสิ้น ๘ ประเด็น โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๖.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสืบสานเรียนรู้และขยายผลการพัฒนาด้วยศาสตร์พระราชารักษาเพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน มีแนวทางดำเนินการได้แก่

๑) ศึกษาเรียนรู้ศาสตร์พระราชารักษา หลักการทรงงานและผลสำเร็จของโครงการพระราชดำริ และขยาย ผลสู่ประชาชนและชุมชนในพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง

๒) ดำเนินการตามแนวพระราชดำริการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ที่พระราชทานให้ไว้ ขยาย ผลสู่การปฏิบัติในพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง

๓) ประสานการดำเนินงานร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อนำองค์ความรู้ของศาสตร์พระราชาขยายผล เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง

๔) สร้างแหล่งเรียนรู้ศาสตร์พระราชารักษา ทั้งในด้านทรัพยากรน้ำ ดิน ป่า และวิถีการดำรงชีวิต ในลักษณะพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ เพื่อเป็นแบบอย่างความสำเร็จให้ประชาชนได้ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากร ที่มีในชุมชน และสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในพื้นที่เป้าหมาย และส่งเสริมสนับสนุน ปราชญ์ ชาวบ้านที่น้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในวิถีชีวิตได้อย่างดี

๖.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย อย่างยั่งยืน มีแนวทางดำเนินการได้แก่

๑) พัฒนาและบริการจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่งเพื่อให้เกิด ภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตของคนในชุมชนให้พอเพียง ทั้งการเกษตรและอุปโภคบริโภค พัฒนาและสร้างโอกาส

ในการเข้าถึงบริการพื้นฐานและองค์ความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนได้รับการพัฒนาความเป็นอยู่และพัฒนาส่งเสริมอาชีพให้พออยู่พอกิน และสามารถพึ่งตนเองได้

๒) ดำเนินการจัดระเบียบและพัฒนาชุมชนและเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคงและการเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชน มีการจัดทำแผนชุมชนและตำบล สร้างผู้นำชุมชนด้านความมั่นคง รวมกลุ่มและพัฒนาไปสู่วิสาหกิจชุมชนและระบบสหกรณ์

๓) จัดบริการการศึกษา สาธารณสุขและสุขภาพอนามัย และบริการสวัสดิการสังคมต่าง ๆ ให้กับคนและชุมชนในพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเท่าเทียมกัน

๔) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาจิตสำนึกร่วมกันและสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน โดยรวมกลุ่มรวมพลังและสร้างเครือข่าย เพื่อร่วมดำเนินกิจกรรมพัฒนาและป้องกันความมั่นคงปลอดภัยชุมชนท้องถิ่นของตนเอง โดยสนับสนุนให้หน่วยต่าง ๆ ในจังหวัดทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่ายภาคประชาสังคม ได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

๕) สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวในชุมชนพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง แต่ละกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการ การพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง และการเสริมสร้างความมั่นคง

๖) ดำเนินการจัดระเบียบพื้นที่ที่มีเงื่อนไขหรือแนวโน้มปัญหาภัยคุกคามความมั่นคง ในลักษณะของโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (โครงการ พมพ.) เพื่อดำเนินงานเชิงรุกในการป้องกันปัญหาและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในพื้นที่

๗) สนับสนุนบทบาทของผู้นำชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้ผลักดันการพัฒนาจากภายในชุมชนเอง ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยของคนในชุมชน

๖.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน พื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง มีแนวทางดำเนินการได้แก่

๖.๓.๑ พื้นที่ตำบลชายแดน มีแนวทางดำเนินการดังนี้

๑) ดำเนินการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ที่มีเงื่อนไขหรือแนวโน้มปัญหาภัยคุกคาม ความมั่นคง ในลักษณะของการดำเนินงานเชิงรุกในการป้องกันปัญหาและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในพื้นที่ในรูปแบบของโครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่...

๒) ดำเนินงานตามแนวพระราชดำริที่พระราชทานให้ไว้ในการเสริมสร้างความมั่นคง ตามแนวชายแดน เช่น โครงการหมู่บ้านยามชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการส่งเสริมศิลปาชีพอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น

๓) จัดระบบและระเบียบประชากรและชุมชนพื้นที่ชายแดน เพื่อการพัฒนาและป้องกันภัยคุกคาม โดยพัฒนาข้อมูลพื้นฐานประชากรและการปกครองให้สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน พัฒนาจิตสำนึกร่วมกันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง รวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายพลังประชาชนด้านความมั่นคง ทบสวนและพัฒนาประสิทธิภาพกลุ่มพลังมวลชนและอาสาสมัครเดิม เช่น อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน กลุ่มไทยอาสาป้องกันชาติทางทะเล (ทสปช.) ฯลฯ

๔) เสริมสร้างระบบป้องกันตนเองแก่ประชาชนและชุมชน โดยพัฒนาระบบการสื่อสาร มีระบบเฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์ปัญหา พัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยในหมู่บ้าน และเสริมสร้างองค์ความรู้ และมีการฝึกการปฏิบัติการในการป้องกันภัยแก่ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย

๕) พัฒนาประสิทธิภาพระบบการสัญจรข้ามแดน เพื่อควบคุมการลักลอบเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ ปัญหายาเสพติดและอาชญากรรมข้ามชาติ

๖) จัดทำแผนปฏิบัติการจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนครอบคลุมพื้นที่ชายแดนทั้งหมดที่มีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐให้เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่ชายแดน และสอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ

๖.๓.๒ พื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง มีแนวทางดำเนินการดังนี้

๑) ดำเนินการจัดระเบียบพื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง ที่มีเงื่อนไขหรือแนวโน้มปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงในลักษณะของการดำเนินงานเชิงรุกในการป้องกันปัญหาและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในพื้นที่ในรูปแบบของโครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่...

๒) จัดระบบและระเบียบประชากร และชุมชนพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง ทั้งประชากรไทยและกลุ่มชาติพันธุ์ โดยพัฒนาข้อมูลพื้นฐานประชากรและการปกครองให้สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน พัฒนาจิตใจและเสริมสร้างจิตสำนึกร่วมกันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง รวมกลุ่มพลังมวลชนและอาสาสมัครด้านความมั่นคง

๓) เสริมสร้างระบบป้องกันตนเองแก่ประชาชนและชุมชนพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง โดยพัฒนาระบบการสื่อสาร มีระบบเฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์ปัญหา เสริมสร้างความรู้และมีการฝึกการปฏิบัติในการป้องกันภัย

๔) พัฒนาขีดความสามารถในการตรวจการณ์ทางทะเลเพื่อควบคุมการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ ปัญหายาเสพติด โจรสลัด และการค้ำน้ำมันผิดกฎหมาย รวมทั้งอาชญากรรมข้ามชาติ

๕) จัดทำแผนปฏิบัติการจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่งครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่งทั้งหมดที่มีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐให้เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง และสอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ

๖.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาองค์ความรู้การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง

๑) ดำเนินการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินงานด้านการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ทั้งในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และระดับปฏิบัติ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และรอบรู้ในกระบวนการดำเนินงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ เพื่อการเป็นบุคลากรมืออาชีพในการปฏิบัติงาน

๒) ส่งเสริมการพัฒนาคณะ กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทั้งองค์กรภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มอาสาสมัคร ผู้นำชุมชน สื่อมวลชน และประชาชน ให้มีความรู้ ทักษะ ศักยภาพ ควบคู่กับการมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถใช้เทคโนโลยี เพื่อช่วยพัฒนาความเป็นอยู่และรู้เท่าทันโลก ที่สอดรับบริบทใหม่ของสถานการณ์ความมั่นคง และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

๓) ดำเนินการจัดตั้งพัฒนา ขยายผล แหล่ง/ศูนย์การเรียนรู้ในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายตามภูมิสังคมแต่ละพื้นที่ เพื่อพัฒนา ขยายผล และต่อยอด ไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต

๔) สนับสนุนการจัดการเรียน การสอน การเรียนรู้ในการศึกษาทุกระดับ โดยให้มีหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการรักษาสถาบันหลักของชาติ การเป็นพลเมืองไทยที่ดี และการรักษาความมั่นคงของชาติ

๕) ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันการศึกษาและหน่วยงานวิชาการต่าง ๆ ดำเนินการศึกษาวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ และถ่ายทอดความรู้การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติแก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

๖) ดำเนินการศึกษา และพัฒนาข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลสถานการณ์ความมั่นคงทุกด้านอย่างเป็นระบบ ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายทุกระดับ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีและภาพถ่ายดาวเทียม

๗) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาตามภูมิสังคมอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยลดปัญหาที่เป็นเงื่อนไขความมั่นคงและความขัดแย้งในสังคม รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาสังคมที่ก้าวทันกับบริบทใหม่ของสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๖.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างความมั่นคงด้วยมิติวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการโดยสันติวิธี

๑) ส่งเสริมสนับสนุนการนำวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาจัดการความรู้ พัฒนาอย่างเป็นระบบ ก้าวทัน รองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ความมั่นคงรูปแบบใหม่ รวมทั้งป้องกันความเสี่ยงถอยทางวัฒนธรรม คุณธรรม และจริยธรรมในสังคม

๒) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีแก่เจ้าหน้าที่รัฐ องค์กรภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคมและผู้นำท้องถิ่น สร้างความรู้ความเข้าใจ กระบวนการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี และการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยเฉพาะด้านอุดมการณ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

๓) ส่งเสริมการดำเนินการตามแนวทางปรองดองสมานฉันท์อยู่ร่วมกันอย่างสันติโดยมีการชี้แจงสร้างความเข้าใจการบังคับใช้กฎหมายที่เสมอภาคเป็นธรรม พร้อมไปกับสนับสนุนการจัดเวทีประชาคมการเรียนรู้ในการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี และกระบวนการยุติธรรมในสถาบันการศึกษาและชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทเป็นศูนย์ประสานความร่วมมือในการจัดการความขัดแย้งโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

๔) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมอันดี และภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ กลุ่มเยาวชน นิสิตนักศึกษา กลุ่มนักรับการศึกษา และสื่อมวลชน เพื่อสร้างจิตสำนึกและความภูมิใจในการเป็นพลเมืองไทย สามารถนำไปใช้ในการครองตน และเผยแพร่ ขยายผลเพิ่มขึ้น

๕) สนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการความขัดแย้งของชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของคนในพื้นที่ เพื่อให้คนเกิดความเข้าใจและเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันในความแตกต่างหลากหลายได้อย่างสันติ เกิดภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งและลดความขัดแย้ง รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่เชี่ยวชาญในกระบวนการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีและกระบวนการยุติธรรม

๖.๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเสริมสร้างฐานความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อความสมดุลมั่นคง มีแนวทางดำเนินการได้แก่

๑) อนุรักษ์ พัฒนา ป่าไม้ ดุแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้และแหล่งต้นน้ำลำธารในพื้นที่เป้าหมาย จากต้นน้ำสู่ปลายน้ำ ตามแนวพระราชดำริ มุ่งเสริมสร้างจิตสำนึกและความรู้ความเข้าใจให้เห็นความสำคัญของป่าตามแนวทางการปลูกป่าในใจคน

๒) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย ให้เห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต และความมั่นคงของมนุษย์ ส่งเสริมสนับสนุนการรวมพลังประชาชนจัดตั้งกลุ่มดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ และสร้างเครือข่ายการดำเนินงาน

๓) ส่งเสริมการทำเกษตรแผนใหม่แก่ประชาชน ในลักษณะการพึ่งพิง ออมชอมกับธรรมชาติ เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศน์ เช่น การทำการเกษตรยั่งยืนรูปแบบต่าง ๆ (วนเกษตร เกษตรผสมผสานฯ) การสร้างธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank)

๔) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวทางการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ แก่หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในภาคประชาสังคมและภาคประชาชน เพื่อลดเงื่อนไขปัญหาความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้เวทีประชาชน การใช้วัฒนธรรมชุมชน และจังหวัดเป็นหน่วยดำเนินงานขั้นต้น

๕) ดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรมชั้นวิกฤต และภัยธรรมชาติจากการชะล้างพังทลายของดิน ที่ส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของคน และชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย โดยการอนุรักษ์ดินและน้ำ พัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน และการใช้หญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ

๖) ป้องกันและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าของทะเล การใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างมีจิตสำนึกรับผิดชอบ การพัฒนาองค์ความรู้ และการคุ้มครองปกป้องรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยกระบวนการมีส่วนร่วม

๖.๗ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน มีแนวทางดำเนินการได้แก่

๑) ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมดำเนินงานของชุมชนและท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนที่นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดี กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะการใช้ความเข้มแข็งของความร่วมมือระดับท้องถิ่นมาใช้ในการเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนและชุมชนกับประเทศรอบบ้าน

๒) ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของภาคเอกชน สมาคมมิตรภาพ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน ในการเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านจากระดับประชาชนสู่รัฐบาล

๓) เสริมสร้าง และประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐในระดับพื้นที่กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อมุ่งขจัดเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความหวาดระแวงและความไม่ไว้วางใจระหว่างกัน ในกรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียน

๔) ประสานความร่วมมือระหว่างจังหวัดชายแดนไทยกับจังหวัดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านในด้านการพัฒนาสังคม ทั้งด้านการพัฒนาสาธารณสุขชายแดน ด้านการศึกษา การแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม รวมทั้งการค้าชายแดน

๕) จัดทำแผนบูรณาการความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้านของหน่วยงานทั้งในประเทศ และระดับจังหวัด กับหน่วยงานราชการไทยที่ตั้งอยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน

๖.๘ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๘ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ มีแนวทางดำเนินการได้แก่

๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้กลไกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ โดยบูรณาการระหว่าง สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเพื่อ ความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ (สส.พมพ.ทรภ.๑) กับกลุ่มงานยุทธศาสตร์ของจังหวัดโดยใกล้ชิด

๒) ปรับกระบวนการความคิด (Mind Set) เพื่อให้เกิดกระบวนการทัศน์ใหม่ ที่มุ่งบูรณาการและดำเนินงาน อย่างเป็นองค์รวม มีการพัฒนาเชิงรุก โดยมี “ประชาชนและพื้นที่” เป็นศูนย์กลาง มีการใช้ “แผน” เช่น แผนหมู่บ้านเป็นเครื่องมือขับเคลื่อน ชี้นำ ประสาน จัดสรรทรัพยากรและติดตามผลการดำเนินงาน

๓) พัฒนาเครื่องมือและกลไกการบริหารจัดการ โดยพัฒนาระบบข้อมูลให้สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงาน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบทุกระดับทุกพื้นที่ให้ชัดเจน มีหน่วยเชื่อมโยงการทำงานระดับพื้นที่ โดยมี พมพ.ทรภ.๑ เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการปฏิบัติระดับภาค รวมทั้งพัฒนาบุคลากรปฏิบัติงาน ให้มีทักษะความรู้ในการปฏิบัติงาน

๔) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการฐานข้อมูลร่วมกันที่เหมาะสม เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน

๕) ให้ความสำคัญกับงานด้านปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations) ในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และปฏิบัติการจิตวิทยาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๖) พัฒนาระบบติดตามและประเมินผล กำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์และกระบวนการดำเนินงานเป็นสำคัญ กำหนดให้มีการรายงานผลการปฏิบัติตามวงรอบที่ สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาเพื่อ ความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ (สส.พมพ.ทรภ.๑) กำหนด

๗) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงให้เหมาะสมกับพื้นที่ เป้าหมาย เพื่อช่วยลดเงื่อนไข และความขัดแย้งในสังคม และทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ คนและชุมชน ในพื้นที่รับผิดชอบของทัพเรือภาคที่ ๑ ได้รับการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้มีจิตสำนึกด้านความมั่นคง มีภูมิคุ้มกันพร้อมเผชิญกับภัยคุกคามและปัญหาด้านความมั่นคง เป็นหลักประกันความอยู่รอดรวมทั้งเป็นพื้นฐานการขยายขอบเขตกิจกรรมการเตรียมพร้อมของคน ชุมชน พื้นที่และทรัพยากรที่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม ตามระบบมาตรฐานความปลอดภัยขั้นต่ำ (Safety Standard) ในลักษณะพึ่งพาตนเองเป็นหลัก

๗.๒ คนและชุมชน ในพื้นที่ชายแดน และ พื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง ในเขตพื้นที่ทัพเรือภาคที่ ๑ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตสำนึกในความเป็นไทย เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนฉันทก้ำลัง จนสามารถป้องกันพื้นที่ของชุมชนตนเอง ตามระบบป้องกันของการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน และให้การสนับสนุนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง

๗.๓ ความร่วมมือขององค์กรภาครัฐและเอกชนในระดับท้องถิ่นรวมถึงประชาชนของไทยและประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบของทัพเรือภาคที่ ๑ มีความผูกพันแน่นแฟ้น บูรณาการทำงานและมีความยั่งยืน

๗.๔ สามารถนำวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชุมชน การจัดการโดยสันติวิธี มาเป็นกลยุทธ์สร้างการสนับสนุนงานความมั่นคงในพื้นที่ทัพเรือภาคที่ ๑ ทำให้เกิดความมั่นคงได้อย่างเป็นรูปธรรม

๗.๕ หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่รับผิดชอบของทัพเรือภาคที่ ๑ มีระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นเพื่อการบูรณาการและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน

๗.๖ สามารถพัฒนาระบบฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านความมั่นคงในพื้นที่ทัพเรือภาคที่ ๑ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๘. กลไกการบริหารงาน แผนงานการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคง ดำเนินการภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๘.๑ ระดับนโยบาย

๘.๑.๑ คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ เรียกโดยย่อว่า “นพช.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็น ประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็น รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็น รองประธานกรรมการคนที่สอง และให้เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็น กรรมการและเลขานุการ รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักซึ่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย เป็น กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

๒) อำนวยการ ประสานงาน และกำกับดูแลการบริหารจัดการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติของส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) อนุมัติแผนงานหรือโครงการ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

๔) ให้คำปรึกษา ติดตาม และกำกับดูแลการดำเนินการของคณะกรรมการอื่น และคณะอนุกรรมการ ตามระเบียบนี้

๕) ให้คำแนะนำ เสนอแนะ และร่วมแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารจัดการการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติของส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ นพช. มอบหมาย

๘) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้ หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือสภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย

๘.๑.๒ คณะกรรมการอำนวยการและประสานการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ เรียกโดยย่อว่า “อปพ.” โดยมี รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธานอนุกรรมการเลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็น รองประธานอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง รองปลัดกระทรวงมหาดไทยซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย เป็น รองประธานอนุกรรมการคนที่สอง และให้ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ผอ.สนย.กอ.รมน.) เป็น อนุกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และผู้อำนวยการส่วนงานความมั่นคงพิเศษสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็น อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑) วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ความมั่นคง เพื่อเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติต่อ นพช.

๒) อำนวยการ ประสาน และบูรณาการแผนงาน โครงการ และการปฏิบัติการของส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) กลั่นกรองแผนงานและโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานเพื่อสนับสนุนการจัดระบบป้องกันและการสื่อสารเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่งที่มีปัญหาความมั่นคง

๔) กลั่นกรองแผนงานและโครงการต่าง ๆ ของคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตกองทัพภาคที่ ๑ - ๔ คณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ - ๓ และคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ก่อนเสนอ นพช. เพื่อพิจารณา

๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

๖) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ อปพ. มอบหมาย

๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ นพช. หรือ สภาความมั่นคงแห่งชาติ มอบหมาย

๘.๒ ระดับภาค

๘.๒.๑ คณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ เรียกโดยย่อว่า “พมพ.ทรภ.๑” โดยมี ผู้บัญชาการทัพเรือภาคที่ ๑ เป็น ประธานกรรมการ รองผู้บัญชาการทัพเรือภาคที่ ๑ ซึ่งผู้บัญชาการทัพเรือภาคที่ ๑ มอบหมาย เป็น รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง เสนาธิการทัพเรือภาคที่ ๑ เป็น รองประธานกรรมการ คนที่สอง รวมทั้งเป็นหัวหน้าสำนักงานเลขานุการฯ โดยตำแหน่ง และผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน กองบัญชาการทัพเรือภาคที่ ๑ เป็น กรรมการและเลขานุการ โดยมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑) กำหนดมาตรการและแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติให้สอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และยุทธศาสตร์ความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง

๒) ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติระดับเขตพื้นที่ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ กรอบนโยบายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของกองทัพเรือในพื้นที่ทางทะเลและพื้นที่ชายแดน และแผนป้องกันประเทศ

๓) ร่วมกับจังหวัด กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด ส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดแผนการดำเนินงานในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

๔) ให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ โดยพิจารณาจากลำดับความสำคัญเร่งด่วน พื้นที่เป้าหมาย และความสอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศและยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ เพื่อเสริมการพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๕) อำนวยความสะดวก ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติให้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่ พมพ.ทรภ.๑ มอบหมาย

๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ นพช. มอบหมาย

๘.๒.๒ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเพื่อในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ (สท.พมพ.ทรภ.๑) เป็นองค์กรตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ มีหน้าที่ช่วยเหลือ คณะกรรมการพัฒนาเพื่อในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ (พมพ.ทรภ.๑) ในการอำนวยความสะดวกและประสานงานหน่วยต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานเกิดการบูรณาการอย่างเป็นระบบ

๘.๓ ระดับจังหวัด

๘.๓.๑ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.๒๕๕๑ เป็นองค์กรบริหารงานจัดการในระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดโดยต้องบรรจุแผนงานการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อเสนอต่อที่ประชุม ตามมาตรา ๑๙ เพื่อรับฟังความคิดเห็น ส่งเสริม ประสานความร่วมมือการพัฒนาระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคมและภาคธุรกิจ เอกชนเพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนในจังหวัดและให้มีการพัฒนาไปตามแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้จังหวัดมีความมั่นคงและเกิดการพัฒนายั่งยืน

๘.๓.๒ คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด มี รองผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งรับผิดชอบงานด้านความมั่นคง เป็นประธาน และป้องกันจังหวัดเป็นเลขานุการ มีหน้าที่ประเมินสถานการณ์ภัยคุกคาม ผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยร่วมกับ กอ.รมน.จังหวัด ศรชล.จังหวัด ผู้แทนจากภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน จัดทำแผนงาน/โครงการและจัดทำลำดับความสำคัญของพื้นที่เป้าหมาย เพื่อกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายฯ ตามลำดับความสำคัญ รวบรวมแผนงาน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายฯ จัดทำเป็น “แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงจังหวัด...” บรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด

๘.๓.๓ ผู้แทนฝ่ายทหาร (ผทท.) ใน ก.บ.จ. ซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.๒๕๕๑ ในกรณีที่หน่วยงานความมั่นคงไม่มีสำนักงานอยู่ในจังหวัด หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้แทนหัวหน้าส่วนราชการที่มีสำนักงานอยู่ในจังหวัด ทั้งส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือส่วนกลางเป็นกรรมการใน ก.บ.จ. ครบจำนวนคนแล้ว ให้จังหวัดแจ้งให้ผู้แทนหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่เข้าร่วมประชุมใน ก.บ.จ. ด้วยทุกครั้ง ทั้งนี้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ซึ่งนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เพื่อประสานและบูรณาการแผนงาน/โครงการ ด้านความมั่นคงในแผนพัฒนาจังหวัด ผทท.ใน ก.บ.จ. มีหน้าที่ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.๒๕๕๑

๘.๓.๔ ผู้แทนฝ่ายทหารในคณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด (ผทท./อนุกรรมการฯ) ซึ่ง ผบ.ทรภ.๑ ได้อนุมัติให้จัด ผทท./อนุกรรมการฯ เข้าร่วมเป็นอนุกรรมการฯ มีหน้าที่

๑) ร่วมในกระบวนการจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง

๒) ร่วมในการจัดทำแผนงานการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด

๓) ประสานการปฏิบัติกับหน่วยทหารในพื้นที่เพื่อให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการของจังหวัด ตามขีดความสามารถของหน่วยทหารนั้น ๆ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานคณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัดสั่งการ

๘.๔ นอกเหนือจากคณะกรรมการ ตามข้อ ๘.๓.๑ - ๘.๓.๓ แล้ว ยังมีหน่วยงานสำคัญที่อาจมีผลต่อกลไกการบริหารงานทั้งในระดับ นโยบาย และระดับปฏิบัติ นั่นคือ “ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ” (สำนักงาน กปร.) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงาน กำกับดูแลและติดตามผล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริซึ่งมีอยู่ทั้งหมด ๖ แห่ง ได้แก่

๘.๔.๑ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอมโนรมย์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
: ภารกิจหลัก คือการศึกษา การปรับปรุงและการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อันได้แก่ ดิน น้ำ ป่าไม้ ที่เสื่อมโทรมให้สามารถกลับมาใช้ทำการเกษตรได้ เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จในเรื่อง ป่าหาย น้ำแห้ง ดินเลว ก็พัฒนาได้

๘.๔.๒ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอมะนัง จังหวัดนราธิวาส
: ภารกิจหลัก คือการศึกษา วิจัย พัฒนาสภาพดินเปรี้ยวที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรไม่ได้ให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้อีก เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จในเรื่อง ป่าพรุเสื่อมโทรม สะสมดินเปรี้ยว แกล้งดินอย่างเดียว พัฒนาได้อย่างยั่งยืน

๘.๔.๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบางใหม่ จังหวัดจันทบุรี
: ภารกิจหลัก คือเพื่อศึกษา วิจัย ทดลอง และสาธิตการพัฒนา อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งในลักษณะบูรณาการเป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จในเรื่อง การพัฒนาจากยอดเขาสู่ท้องทะเล โดยศูนย์ศึกษาแห่งนี้ มีพื้นที่เป้าหมาย ๓ บริเวณอ่าวคุ้งกระเบน ครอบคลุมชายฝั่งทะเลโดยรอบรวม ๒,๐๐๐ ไร่ ส่วนพื้นที่รอบนอกเป็นเขตหมู่บ้านประมงตลอดแนวชายฝั่งทะเล และเขตเกษตรกรรมประมาณ ๓๒,๐๐๐ ไร่ จุดมุ่งหมายเพื่อ

๑) ยกระดับความเป็นอยู่ อาชีพ ของราษฎรที่ยากจน รอบอ่าวคุ้งกระเบนและพื้นที่ใกล้เคียง

๒) พัฒนาอาชีพประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทะเล เพื่อเพิ่มผลผลิตและเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการประมงในอนาคต

๓) พัฒนาการใช้และการอนุรักษ์ธรรมชาติ ให้เกิดความสมดุล

๘.๔.๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอมะนัง จังหวัดสกลนคร
: ภารกิจหลัก คือการพัฒนาระบบชลประทาน พัฒนาระบบการปลูกพืชเศรษฐกิจ การศึกษาระบบนิเวศวิทยาของป่า การปรับปรุงบำรุงดิน พัฒนาและส่งเสริมด้านปศุสัตว์และด้านการประมง เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จในเรื่อง สร้างน้ำ เพิ่มป่า พัฒนาชีวิตที่พอเพียง

๘.๔.๕ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
: ภารกิจหลัก คือการศึกษาทดลอง แสวงหารูปแบบในการพัฒนาพื้นที่บริเวณต้นน้ำลำธารของภาคเหนือเพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาลุ่มน้ำอื่น ๆ ในภูมิภาค โดยใช้ระบบชลประทานเข้าเสริม เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จในเรื่อง ต้นทางเป็นป่าไม้ ปลายทางเป็นประมง ระหว่างทางเป็นเกษตรกรรม

๘.๔.๖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอลำลูกกา จังหวัดเพชรบุรี
: ภารกิจหลัก คือเพื่อฟื้นฟูด้านป่าไม้เอนกประสงค์ ศึกษารูปแบบการพัฒนาเกษตรกรรมที่เหมาะสมควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และปลูกป่า โดยให้ราษฎรที่บุกรุกที่โดยมิชอบ เข้าร่วมในกิจกรรมของโครงการเพื่อร่วมพัฒนาอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างถูกต้องและเกื้อกูลกันระหว่างคนกับธรรมชาติ เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จในเรื่อง ฟื้นดินคืนป่า เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง นอกจากจะดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังได้ขยายผลการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จไปยังหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งจากภาครัฐ เอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขยายผลการพัฒนา และใช้ประโยชน์จากศูนย์ศึกษาฯ ให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้เสริมสร้างศักยภาพศูนย์เรียนรู้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็น

เครือข่ายภาคประชาชนที่ประสบความสำเร็จจากการขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๒๙ แห่ง เพื่อเป็นแหล่งองค์ความรู้ และเป็นแบบอย่างให้บุคคลทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้ อย่างกว้างขวาง

*****

บทที่ ๔ การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพรือภาคที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ มุ่งแปลงนโยบายความมั่นคงของชาติ แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และนโยบายรัฐบาลด้านความมั่นคงแห่งรัฐ ลงสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่เป้าหมายด้านความมั่นคง โดยบูรณาการกิจกรรมตามนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและคุณภาพชีวิตเข้ากับกิจกรรมตามนโยบายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง และมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรมภายใต้หลักการพระราชทาน ปรีชาญาณเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นทิศทางเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยมีขั้นการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพรือภาคที่ ๑ กำหนดให้เป็นแนวทางเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง ดังนี้

๑. แนวทางการขับเคลื่อนงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพรือภาคที่ ๑ มีขั้นตอน ดังนี้

๑.๑ ขั้นตอนที่ ๑ : การจัดทำลำดับความสำคัญของพื้นที่เป้าหมาย โดยการจำแนกพื้นที่ออกเป็น

- ๑) พื้นที่เป้าหมายที่จังหวัดประกาศ
- ๒) พื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่
- ๓) พื้นที่เป้าหมายอื่น ๆ

ซึ่งเป็นการรวบรวมปัญหาภัยคุกคามและการวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของภัยคุกคามของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ ๓ มีกระบวนการ ดังนี้

๑.๑.๑ รวบรวมปัญหาภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัด ทั้งภัยคุกคามตามธรรมชาติ และภัยคุกคามที่เกิดจากมนุษย์โดยใช้ฐานข้อมูลจากส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาตามที่กำหนด

๑.๑.๒ วิเคราะห์ภัยคุกคาม ตามความรุนแรงของแต่ละภัยคุกคามเพื่อกำหนดเป็นค่าถ่วงน้ำหนัก ระดับความรุนแรงของภัยคุกคามระดับจังหวัด ดังนี้

- ๑) ระดับ ๑ **ขั้นปกติ** มีภัยคุกคามแต่ไม่มีความรุนแรง
- ๒) ระดับ ๒ **ขั้นไม่รุนแรง** มีภัยคุกคามแต่สามารถควบคุมได้
- ๓) ระดับ ๓ **ขั้นรุนแรง** มีภัยคุกคามซึ่งการควบคุมกระทำได้ค่อนข้างยาก
- ๔) ระดับ ๔ **ขั้นรุนแรงมาก** มีภัยคุกคามที่หน่วยงานราชการควบคุมได้ยาก หรือไม่สามารถ

ควบคุมให้ภัยคุกคาม ลดระดับความรุนแรงได้อย่างรวดเร็ว

๑.๑.๓ รวบรวมพื้นที่เป้าหมาย (ระดับตำบลหรือหมู่บ้าน) ซึ่งประสบภัยคุกคามตามระดับความรุนแรงของภัยคุกคาม โดยพิจารณาให้ครอบคลุมทุกภัยคุกคามตามประเภทของพื้นที่

๑.๑.๔ วิเคราะห์พื้นที่เป้าหมาย เพื่อกำหนดระดับความสำคัญของพื้นที่เป้าหมายโดยแบ่งระดับความสำคัญของการพัฒนาดังนี้

๑) ระดับ ๑ **ขั้นปกติ (สีเขียว)** หมายถึงพื้นที่ตำบลหรือหมู่บ้านซึ่งควรจะได้รับการพัฒนาตามความเหมาะสม

๒) ระดับ ๒ **ขั้นสำคัญ (สีเหลือง)** หมายถึงพื้นที่ตำบลหรือหมู่บ้านซึ่งควรได้รับการพัฒนา

๓) ระดับ ๓ **ขั้นสำคัญมาก (สีแดงเข้ม)** หมายถึงพื้นที่ตำบลหรือหมู่บ้านซึ่งต้องได้รับการพัฒนา มิฉะนั้นจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของพื้นที่

๔) ระดับ ๔ **ขั้นสำคัญที่สุด (สีแดง)** หมายถึง พื้นที่ตำบลหรือหมู่บ้านต้องได้รับการพัฒนา โดยเร็ว มิฉะนั้นจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงมากขึ้น

๑.๑.๕ การออกประกาศจังหวัด : คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงของจังหวัด (หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในลักษณะเดียวกันตามที่จังหวัดจะจัดตั้งขึ้น) เป็นผู้รวบรวมปัญหาที่ได้กลั่นกรอง

วิเคราะห์ และจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นจัดทำเป็นร่างประกาศจังหวัดเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามแล้ว แจกจ่ายและแจ้งให้หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดและภูมิภาค ได้รับทราบล่วงหน้าก่อนการจัดทำแผน และ คำของงบประมาณประจำปี รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลให้ กลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนและภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ ได้รับทราบ เพื่อประกอบการพิจารณาให้การสนับสนุนการดำเนินงานในเชิงบูรณาการแผนงานของหน่วยงาน ภาครัฐและประชาสัมพันธให้ประชาชนได้รับรู้ถึงพื้นที่ตามประกาศจังหวัด

๑.๒ ขั้นตอนที่ ๒ : การบูรณาการแผนงาน/โครงการ ของหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐ และ เอกชนไปสู่พื้นที่เป้าหมายเดียวกัน ด้วยการประสานงาน เพื่อบูรณาการแผนงาน/โครงการ สามารถกระทำได้ หลายวิธี ดังนี้

๑.๒.๑ เสนอแผนงาน/โครงการประจำปีงบประมาณของหน่วยงานราชการ โดยเลือกพื้นที่ซึ่งผ่าน การจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนตามประกาศจังหวัด เป็นเป้าหมายเดียวกันที่สอดคล้องกับแผนงานด้านความ มั่นคงจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัด ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของ พมพ.ทรม.๑

๑.๒.๒ เสนอเป็นแผนงาน/โครงการใหม่ (เพิ่มเติม) ตามกลไกปกติของส่วนราชการภายในจังหวัดหาก แผนงาน/โครงการของหน่วยงานนั้น ๆ ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย

๑.๒.๓ ใช้การปรับปรุงแก้ไขพื้นที่ ในแผนงาน/โครงการ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณประจำปีเดิม เปลี่ยนเป็นพื้นที่เป้าหมายซึ่งผ่านการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน ให้เป็นพื้นที่เป้าหมายเดียวกัน

๑.๒.๔ แผนงาน/โครงการที่มีความซับซ้อน ต้องทำร่วมกันหลายหน่วยงานและไม่สามารถกำหนด ชี้ชัดลงไปได้ว่าหน่วยงานใดจะเป็นผู้รับผิดชอบหลัก (เจ้าภาพ) พมพ.ทรม.๑ โดย สล.พมพ.ทรม.๑ จะร่วมกับ จังหวัด กอ.รมน.จังหวัด ศรชล.จังหวัด กอ.รมน.ภาค หน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ ในพื้นที่ และทัพเรือภาคที่ ๑ พิจารณาจัดทำเป็น “โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (โครงการ พมพ.)” แล้วเสนอโครงการนั้นให้ นพช. (สมช.) ตามสายงานการบังคับบัญชาของ พมพ.ทรม.๑. โดยไม่ผ่านกลไกปกติของจังหวัดและกระทรวง

๑.๓ ขั้นตอนที่ ๓ : การจัดทำแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงระดับจังหวัด

๑.๓.๑ ให้คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงของจังหวัด (หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ใน ลักษณะเดียวกันตามที่จังหวัดจะจัดตั้งขึ้น) ประสานกับ ผู้แทนฝ่ายทหารใน ก.บ.จ. และผู้แทนฝ่ายทหารใน คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด ดำเนินจัดทำแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคง จังหวัด ระยะ ๕ ปี รองรับแผนการพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการด้านความมั่นคงประจำปี โดยแผนระยะ ๕ ปี ต้องประกอบด้วย แผนงาน/โครงการ พื้นที่ดำเนินการ เป้าหมาย/ความคาดหวัง ตัวชี้วัด ความสำเร็จ หน่วยงานรับผิดชอบ แนวทางการติดตาม รวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลปฏิบัติการดำเนินการ ในแต่ละปีเพื่อวัดวิเคราะห์ ว่าแผนดังกล่าว มีทิศทางไปสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดขึ้นตามแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความ มั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) หรือไม่

๑.๓.๒ ให้คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงของจังหวัด (หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ใน ลักษณะเดียวกันตามที่จังหวัดจะจัดตั้งขึ้น) ดำเนินการประชุมร่วมกับ ผู้แทนฝ่ายทหารใน ก.บ.จ. และ ผู้แทน ฝ่ายทหารในคณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด ในการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคง เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด โดยใช้กรอบการดำเนินงาน ตามข้อ ๑.๓.๑

๑.๔ ขั้นตอนที่ ๔ : การติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน และการรายงาน

๑.๔.๑ โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ ที่ได้รับการอนุมัติและจัดสรรงบประมาณ ให้ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก เป็นเจ้าภาพในการรวบรวม ประเมินผลการปฏิบัติ และรายงาน ให้ พมพ.ทรม.๑ (ผ่าน สล.พมพ.ทรม.๑) ทุกวงรอบ ๖ เดือน ภายใน ๑๕ มีนาคม และ ๑๕ กันยายน ของปี

๑.๔.๒ แผนงาน/โครงการด้านความมั่นคงในแผนพัฒนาจังหวัด การติดตามผลการปฏิบัติงานและ การประเมินผล กระทำโดยใช้กลไกปกติของจังหวัด และกระทรวงที่เป็นเจ้าของแผนงาน/โครงการนั้น ๆ และ ให้คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงของจังหวัด (หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในลักษณะ

เดียวกันตามที่จังหวัดจะจัดตั้งขึ้น) รวบรวม ประเมิน และรายงานผลการปฏิบัติ เสนอให้ พมพ.ทรภ.๑ (ผ่าน สล.พมพ.ทรภ.๑) ทุ่กวรรอบ ๖ เดือน ภายใน ๑๕ มีนาคม และ ๑๕ กันยายน ของปี

๑.๔.๓ กำหนดให้มีการประชุมระดับผู้บริหารประจำปี (ประชุม พมพ.ทรภ.๑) จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อมอบนโยบาย กำหนดมาตรการ และทิศทางการขับเคลื่อน แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่ เขตทัพเรือภาคที่ ๑ ไปสู่ความสำเร็จ และอนุมัติแผนงาน/โครงการด้านความมั่นคง ประจำปี

๑.๔.๔ กำหนดให้มีการประชุมระดับผู้ปฏิบัติประจำปี (ประชุม สล.พมพ.ทรภ.๑) จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อติดตาม เร่งรัด การดำเนินการ ตามแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ และวิเคราะห์ปัญหาด้านความมั่นคง แนวโน้ม พื้นที่ ระดับความรุนแรงของปัญหา และร่วมกันพิจารณาจัดทำ แผนงานด้านความมั่นคงประจำปี/แผนงานด้านความมั่นคงในแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อเสนอขอความเห็นชอบในการประชุมระดับผู้บริหาร

๑.๔.๕ ให้ สล.พมพ.ทรภ.๑ รวบรวมผลการปฏิบัติของทุกหน่วยในภาพรวม เสนอ คณะอนุกรรมการ อำนวยการและประสานการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ หรือ อปพ. ตามวงรอบที่กำหนดต่อไป

๒. แนวความคิดในการขับเคลื่อน

๒.๑ เชื่อมโยงพื้นที่เป้าหมาย (ตำบล) ของทุกแผนงาน/โครงการ ทั้งแผนงานความมั่นคงและแผนงาน การพัฒนาเข้าด้วยกันให้เป็นพื้นที่เดียวกันหรือเป็นพื้นที่ที่ร่วมกัน ด้วยการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของพื้นที่ เป้าหมาย ตามระดับความรุนแรงของปัญหาภัยคุกคาม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของพื้นที่

๒.๒ ประสานหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงการร่วมกันแก้ไข ปัญหาภัยคุกคาม ด้วยการนำแผนงาน/โครงการของหน่วยงานตนไปสู่พื้นที่เป้าหมายเดียวกัน ซึ่งพื้นที่เป้าหมาย ดังกล่าวผ่านการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนมาแล้ว

๒.๓ บูรณาการห้วงเวลา กับหน่วยงานต่าง ๆ ในการนำแผนงาน/โครงการไปสู่พื้นที่เป้าหมายในห้วงเวลา เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ทันตามเวลา

๒.๔ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ เพื่อให้เป็นกลไกในการบูรณาการแผนงาน/โครงการและงบประมาณเข้าสู่พื้นที่เป้าหมายฯ โดยมีหลักการสำคัญคือ ต้องใช้งบประมาณจากทุกส่วนงานที่เข้าสู่จังหวัด ทั้งงบประมาณของกระทรวง ทบวง กรม งบประมาณองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เงินสนับสนุนจากภาคธุรกิจเอกชน (ถ้ามี) เพื่อแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงของจังหวัด ไม่ซ้ำซ้อนโดยใช้พื้นที่เป้าหมายฯ เป็นหลัก และใช้งบประมาณพัฒนาจังหวัดเป็นงบประมาณเพื่อเติมเต็ม หรือทำให้ปัญหาได้รับการแก้ไขโดยเร็วที่สุด

๓. แหล่งที่มาของงบประมาณ

๓.๑ งบประมาณด้านความมั่นคงตามโครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่

๓.๒ งบประมาณปกติของหน่วยงานต่าง ๆ (Function)

๓.๓ งบประมาณเชิงพื้นที่ (งป. ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

๓.๔ งบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๕ งบประมาณ กปร. (งบประมาณเฉพาะเรื่อง หรือ Agenda)

๓.๖ งบตามนโยบายพิเศษต่าง ๆ เช่น งบประมาณตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๗ งบประมาณอื่น ๆ เช่น งบประมาณภาคเอกชน เช่น งบประมาณตามแผนงาน/โครงการตาม ยุทธศาสตร์มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

๔. การประสานงานและติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๔.๑ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ (สล.พมพ.ทรภ.๑) มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการ พมพ.ทรภ.๑ และ

คณะกรรมการระดับชาติ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงสำหรับแก้ปัญหาภัยคุกคามในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมโดย

๔.๑.๑ การประสานงานติดตามรวบรวมและสรุปผลการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการ พมพ.ทรภ.๑ เพื่อทราบ รวมทั้งพิจารณาแก้ไขปัญหาคืออุปสรรค วินิจฉัย และสั่งการอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งติดตามประสานงานในพื้นที่ทั้งระดับอำเภอและระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๒ ดำเนินการประเมินแผนปฏิบัติการเมื่อสิ้นสุดระยะของแผนแม่บทเพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานและสรุปบทเรียนสำหรับนำไปปรับใช้ในพื้นที่เป้าหมายอื่น ๆ ต่อไป

๔.๑.๓ ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติการ โดยหน่วยงานภายนอกและภายในเมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณเพื่อปรับทิศทางและกิจกรรมของแผนงาน ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และเงื่อนไขตามสภาพภูมิสังคม ตลอดจนสภาพปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาของแต่ละพื้นที่ แล้วนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขแผนปฏิบัติการในระยะเวลาที่เหลืออยู่ของแผน

๔.๒ จังหวัดต่างๆในพื้นที่รับผิดชอบ

๔.๒.๑ รวบรวมแผนงาน/โครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดเสนอให้ คณะกรรมการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ (พมพ.ทรภ.๑) ผ่านสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ (สส.พมพ.ทรภ.๑) เพื่อให้รับทราบ ตามห้วงระยะเวลา โดย สส.พมพ.ทรภ.๑ กำหนด

๔.๒.๒ รายงานผลการปฏิบัติ พร้อมปัญหาข้อขัดข้อง ข้อเสนอแนะ ของการจัดกิจกรรมในแผนงาน/โครงการ ตามแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงจังหวัด ตามแบบฟอร์มที่ สส.พมพ.ทรภ.๑ จะกำหนด

๕. ปัจจัยและเงื่อนไขแห่งความสำเร็จ

แผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่เขตทัพเรือภาคที่ ๑ นี้มีพื้นที่เป้าหมายดำเนินงานอยู่ในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่งที่ห่างไกลและทุรกันดาร การดูแลจากส่วนราชการยังไม่ทั่วถึงจึงก่อให้เกิดปัญหา ได้แก่ ปัญหาเส้นเขตแดน ปัญหาการหลบหนีเข้าเมืองและแรงงานต่างด้าว ปัญหาการลักลอบค้าสินค้าหนีภาษี ปัญหาการลักลอบนำพารถจักรยานยนต์และรถยนต์ข้ามแดน ปัญหาหายสาบสูญ ปัญหาการลักลอบบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติ และปัญหาการเคลื่อนไหวของกลุ่มพลังมวลชน โดยมีบุคคลจากภายนอกสนับสนุนเงินทุน ตลอดจนเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการในพื้นที่ขาดความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนภารกิจ การพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังขาดแคลนเครื่องมือและอุปกรณ์ ในการดำเนินงาน ดังนั้นในการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้าไปเสริมตามความจำเป็น ดังต่อไปนี้

๕.๑ การมีแผนแม่บทรองรับแผนการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่ โดยประสานเชื่อมโยงทุกระดับประกอบด้วย

๑) แผนการบริหารราชการแผ่นดิน

๒) แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง/กรม

๓) แผนงานด้านความมั่นคงในแผนพัฒนาจังหวัด

๔) แผนระดับอำเภอ ซึ่งจะประสานแผนพัฒนาชุมชน/หมู่บ้านกับแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนพัฒนาจังหวัด

๕) แผนระดับท้องถิ่น (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

๕.๒ การขับเคลื่อนโดยการปฏิบัติตามแผน ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับแผนที่กำหนดขึ้นภายใต้ภารกิจของหน่วย โดยหน่วยงานหลักประสานกับหน่วยงานสนับสนุน เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติและจัดลำดับความสำคัญ การดำเนินงานแล้วจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการ ในแต่ละปีงบประมาณในลักษณะแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan)

๕.๓ การขับเคลื่อนโดยกำหนดตัวชี้วัดร่วม (Joint KPI) โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ร่วมกับหน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดหลักเกณฑ์การชี้วัดหรือตัวชี้วัดร่วม (Joint KPI) รวมทั้งให้มีการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินการ เพื่อให้หน่วยงานหลักและหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นผลสัมฤทธิ์

๕.๔ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดย สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ ๑ (สส.พมพ.ทรภ.๑) ร่วมกับจังหวัด ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามและประเมินผลในภาพรวมเชิงนโยบาย

๕.๕ การสนับสนุนและเสริมสร้างกำลังใจให้ชุมชนและหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ในองค์กรส่วนท้องถิ่น โดยการหนุนเสริมกิจกรรมที่ทำให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่เกิดความอบอุ่นใจ มั่นใจ ในความปลอดภัยเมื่อปฏิบัติงานตามแผนแม่บทในพื้นที่

๕.๖ การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและงบประมาณ ซึ่งเป็นที่คาดหวังว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไปเมื่อแผนแม่บทสิ้นสุดลง

๕.๗ การให้ความร่วมมือของประชาชน ทั้งการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาภัยคุกคาม การร่วมพิจารณา หาหนทางแก้ไข การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาทุกขั้นตอน ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาเกิดจากภายในชุมชน และขยายตัวออกมาสู่ภายนอก เป็นไปตามกระบวนการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน

๕.๘ การประสานแผนของทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชุมชน และหมู่บ้าน แผนของ อบต. อบจ. แผนพัฒนาจังหวัด แผนระดับภาค และแผนระดับชาติ

*****

ผนวก
การแจกจ่าย

ลำดับที่	หน่วย	จำนวน	หน่วยนับ	หมายเหตุ
๑	สภาความมั่นคงแห่งชาติ	๑	เล่ม	
๒	กอ.รมน.	๓	เล่ม	
๓	บก.ทหารสูงสุด	๑	เล่ม	
๔	ศปก.ทร.	๑	เล่ม	
๕	ทรภ.๒/พมพ.ทรภ.๒	๑	เล่ม	
๖	ทรภ.๓/พมพ.ทรภ.๓	๑	เล่ม	
๗	กปช.จต./พมพ.กปช.จต.	๑	เล่ม	
๘	นย.	๑	เล่ม	
๙	รฐท.สส.	๑	เล่ม	
๑๐	สอ.รฝ.	๑	เล่ม	
๑๑	รฐท.กท.	๑	เล่ม	
๑๒	กองต่าง ๆ ใน บก.ทรภ.๑	๑๐	เล่ม	
๑๓	ผู้แทนฝ่ายทหารใน กบจ./ผทท. ในอนุกรรมการฯ	๑๑	เล่ม	
๑๔	จว.ตราด/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๑๕	จว.จันทบุรี/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๑๖	จว.ระยอง/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๑๗	จว.ชลบุรี/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๑๘	จว.ชลบุรี/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๑๙	จว.ฉะเชิงเทรา/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๒๐	จว.สมุทรปราการ/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๒๑	กรุงเทพฯ/เขตบางขุนเทียน	๒	เล่ม	
๒๒	จว.สมุทรสาคร/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๒๓	จว.สมุทรสงคราม/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๒๔	จว.เพชรบุรี/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๒๕	จว.ประจวบคีรีขันธ์/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๒๖	จว.ชุมพร/กอ.รมน.จว./ศรชล.จว.	๓	เล่ม	
๒๗	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๑	เล่ม	
๒๘	ทัพภาคที่ ๑	๑	เล่ม	
๒๙	ทัพภาคที่ ๔	๑	เล่ม	
๓๐	กรมกิจการชายแดนทหาร	๑	เล่ม	
๓๑	สำนักงานพัฒนาภาคที่ ๑ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา	๑	เล่ม	
๓๒	สำรอง	๑๐	เล่ม	